

Ἰρις. Iris. Cap. I.

Ῥίς ἀπὸ μὲν τῆς κατ'

I ἕρπυλιν ἐμφορέας ἀνό-
μαστοι, φύλλα δὲ φέρει

ὁμοία ξιφίῳ, μείζονα δὲ καὶ πλα

5 τύτερα καὶ λεπυρώτερα. ἀνθὴ δὲ

ἐπὶ χαλκῷ παρθέλληλας, ἐπιχαμ-

πῆ, ποικίλα· ἢ γὰρ λευκὰ, ἢ ὠχρὰ

ἢ μύκηλα ἢ πορφύρεα ἢ κυανίζον-

τα ὁρᾷται· ὅθεν διὰ τὴν ποικι-

λίαν ἀπικαθίστηται τῇ οὐρα-

10 νία· ῥίζαι ὅσπερ γονατώδεις, στε-

ρεαὶ, ἐνὸςδε, ἃς δὲ μετὰ τὴν

τομὴν ἐκέρχονται ἐν σκιᾷ καὶ*

διείρονται λινῷ, ἀποπύθονται· ἐστὶ

δὲ βελάνην ἢ ἰλλυρικὴν καὶ μακε-

δονικὴν καὶ ἐν ταύταις αἰεὶς ἢ

25 πυκνὸρρίζος, καὶ ὑποκόλοχος, καὶ

δυσώδης, καὶ τῇ γῆρι ὑπο-

κίρρος, καὶ σφόδρα ἐνὸςδε καὶ

τῇ γῆρι πυρρῶτα. τὴν τε ὁ-

σμιν εἰλικρινή, καὶ μὴ νοτίζου-

σα. παρμῶν τε ἐν τῷ κόπτε-

20 θται κινεῖται.* ἢ λιγυρὴ δὲ λευ-

κὴ κατὰ γῆραν, πικρὰ πρὸς

γῆσιν δευτερεύουσα τῇ δυνάμει,

παλαιούμενη ὅ περὶ δονίζον).

ἐνὸςδε τερα μὲν τοι τότε γίνονται.

δυνάμει ὅ ἐχρσι πάται σερμαι

25 πικρὴ, λεπυρὴ πικρὴν ἀρμόζουσαν

πρὸς ὧχας, καὶ τὰ δυσανάγνωστα

ἔχει λεπυροποιῶσα καὶ θαύρουσι

δὲ* χολεὰς ποτίζόμενα μεθ'

ὑδρομελιτος, ὅλκως < ζ'. εἰσι δ'

καὶ ὑπνοποιοί, καὶ δακρυοποιοί.

καὶ

Iris. Cap. I.

Ris à coelestis arcus si-

I militudine nomē acce-
pit. Folia fert gladioli,

sed maiora, latiora, & pingui-

ra. Flores in caule equalib⁹ in-

ter se spatijs distant, incurui, va-

rij: siquidē cādidī, pallētes, lu-

tei, purpurei, aut cœrulei cōspi-

ciuntur: qua diuersi coloris spe-

cie quādā coelestis arcus ima-

go representari videtur. Radi-

ces subiacēt geniculatę, durę,

odoratę, quę frustatim disse-

ctę, in vmbra siccantur, & tra-

iectę lino reconduntur. Melior

est Illyrica, & Macedonica: &

inter has laudatissima, quę pu-

mila ferē & densa cōstat radi-

ce, frangenti cōtumax, subrufo

colore, gustu amaro, odore p-

quā syncero, ita vt nullū pror-

sus fitū redoleat: quę dum tū-

ditur sternutamēta mouet. Se-

cundum locum habet Africa-

na, candicans, gustūq; amara.

Teredines in vetustate sentiūt,

tūc tamē odoratiores reddi so-

lēt. Vis omnib⁹ excafactoria,

extenuās, cōtra tussim efficac:

humorū q; agrē reijciunt cras-

sitiam digerūt, bilē crassāque

pituitam ex hydromelite dra-

chmis septem epotę purgāt, so-

mnū cōciliāt, lachrymas ciunt,

a iiij

tormini-

torminibus medentur. Eadem pota ex aceto auxiliatur serpentium icibus, lienosis, co'uulsis, pfrictionibus, horrorib⁹, & quibus genitura effluit: menses ex vino pota pellunt. Decoctum carum, foeminarum fotibus vtiliter imponit, ad emolliendos locos, laxandaq; in eis venarum spiracula, ischiadicis infundit, fistulas ac sinus carne explet. Radices ex melle gladis modo subdita, parte extrahunt: quietia cocta & illite, strumas, veteresq; duritias emolliunt. Sicca quoq; vlcera replent, & cum melle purgant: nudata ossa corpore operiunt: doloribus capitis, cum aceto & rosaceo magna vtilitate illiunt. Admotae cum albo veratro & duabus mellis partibus, letigines & vitia cutis in facie a sole contracta emaculat: pefsis, malagmatis, & acopis inferuntur. In vniuersum, magni ad omnia vfus.

Acorum. Cap. II.

Acorum folia iridis habet, angustiora tamen: radices non diffimiles, complicatas, non in rectum sed obliquum actas, & summo cespite sparsas geniculis interceptas, albicantes, gustu acres, odore non ingratas. Optimum est densum, candidum, plenum, carie non excusum, odoratum, cuiusmodi

ἐν σφόδρα ἰσχυρὸν ἐστὶν ὅτι πηλὸν
ἔχειται διὰ τὸν ἰσχυρὸν ἀνθρακίαν, καὶ
πληκτικὸν, καὶ ἀποκαταστατικόν, καὶ
φυγομύρμηκος ἢ ῥιγῶσι, καὶ τοῖς ἰσχυροῖς
περὶ τὸν ἰσχυρὸν συνὸν οἶνον δὲ ποτεῖται
συνὸν ἀνθρακίαν, καὶ τὸ ἀπό- 5
ζυμα δὲ αὐτῇ, περὶ γυναικείας
πνεύμας αὐτῶν, μαλακῶσιν τὸν
τόπον καὶ ἀναστομῶν, ἰσχυρὸς τε
εἰς ἐκκυσμα, καὶ συνείργων καὶ κόλ- 10
πων σαρκαπτικόν. περὶ δὲ τοῦ συνὸν
ὡς καλὸν ἔστιν μὲν μέλιτος, ἐμβρῶνα
κατασπῶσι, μαλακῶσιν ὃ χοιρῶ-
δες καὶ σκυρῶματα παλαιὰ ἐφ-
θαλμὴ καὶ ἀπλᾶθεῖται, ξηραὶ δὲ πλη-
ρῶσιν ἔλκην, καὶ ἀνὰ καὶ ταύροις μὲν
μέλιτος, καὶ τὰ ἐφελκυσματὰ τῶν 15
ὡν σαρκαπτικόν ὡφελούσι ὃ καὶ κερα-
λάνας, συνὸν ὅτι καὶ ῥοδίνῳ κατα-
πλάθεῖται. φανερὸν τε καὶ ἐφελκυσ-
ματὶ καὶ ταύροις, συνὸν ἐλλεβόριον καὶ
καὶ καὶ διπλασίονι μίλιον κατε-
πλάθεῖται, μίγνυνται ὃ καὶ περὶ 20
σπῆς καὶ μαλάσματος καὶ ἀκόποις, καὶ
καθόλου εἰς τὸν πολὺ χρῆσιν.

Πρὶ Ακόρου. Κεφ. β'.

Ακορον τὰ ῥιζὸν ἔχει ἐμ-
φρῆ ἰσχυρὸν, στενὸν δὲ καὶ τὰς ῥι-
ζὰς ἐν ἀνομίᾳ, διαπεπλεγμένους
ὃ καὶ εἰς ἐνὸν πεφυκέναι, ἀλλὰ 25
πληγῆς καὶ ἐξεππολῆς, γόνιαι
διηλημμέναι, ὑπολευκῆς, δριμύ-
της γένεσι, καὶ τῇ ὁσμῇ ἐν ἀν-
δρῶν. διαφέρει δὲ τὸ πικρὸν καὶ λευ-
κόν, ὁ λευκὸν δὲ καὶ πικρὸν ἐν ὁσμῇ
τοῦτο

ἥτο δ' ὅτι τὸ ἐν χαλκίδι καὶ τῇ
χαλκιδίᾳ ἀσπλήπον λεγόμενον.
Διότι μὲν ὃ ἔχει ἡ ῥίζα θέρμαντι-
κὴν, πνέμενον ὃ τὸ ἀφ' ἑλκῶς ἀν-
τὶ ἔρα κινεῖ ἀρμόζον πρὸς πνευ-
5 ρας πόνον καὶ θώρακος καὶ ἥπατος,
σπλάχνων, ῥήγματα, σπασματα·
σπλῆννας τήκεται, ὡφρῆται καὶ τραχέου-
σιδόντας, θηροδύκτους, καὶ εἰς ἑλκῶ-
σισμα ὡς ἱρις πρὸς τὰ γυναικεία,
* ὃ ὃ χαλκὸς τὸ ῥίζας ἀποκαθαίρει·
10 ἐμπροσθεν αὖτ' ὁ κόραυς, μίσινυ) ὃ καὶ
τοῖς ἀνδράσι ἡ ῥίζα χροσμήως.

Περὶ Μείου. Κεφ. γ'.

Μείον τὸ χαλκιδέον ἀθαρμα-
πικόν, ὃν ὡς πλείστον ἐν μακε-
δονίᾳ καὶ ἰσπανίᾳ, ὅμοιον χαλκῷ καὶ
15 τοῖς φύλλοις ἀνήθου, παχύτερον ὃ
τὸ ἀνήθου. ὁ πικρὸν περὶ αἰσθητὸν,
τοῖς ῥίζαις ὡς ἀσπληνὸν λε-
πτὰς πλαγίαις, καὶ ἐνδοταῖς, μα-
κράς ἐνὸς δεσίου, θερμανούσας τὸ
γλῶτταν, αἱ πινεὶ ἀποξείθεται
20 μεθ' ὕδατος ἢ καὶ λείαν δίχα ἐ-
λίσσας ποθεῖται, τὰ στεγνὰ πε-
ρὶ κύστην καὶ νεφροὺς πάσῃ παρη-
γορεῖται, καὶ δυσουρίας ἀρμό-
ζουσι. σωμαχὸν τὸ ἐμπνευματώ-
σεσι καὶ σπλάχνων, ὡς εἰς καὶ τὸ δια-
25 θέσει, ἀφ' ὅρων πόνους, θώρακι πε-
ματίζοντι σὺν μέλιτι λείαν ἀν-
τιελκτικῶς βοηθεῖται, αἷμα τὸ ἀ-
ριστὸν δι' ἐμμηνίαν ἀποξείθεται εἰς
ἑλκῶσισμα. πασιδὼν δὲ καταπλα-
θεῖται ἐφ' ἑκατέρωθεν ὡς ἄριστον,
651

cuiusmodi Colchidicū & Ga-
laticum, quod aspletion dicūt.
Radici vis calfactoria. Deco-
ctum potuvrinā citi prodest la-
teris doloribus, & iocineris at-
que thoracis: itē torminibus,
vulsis, ruptis: lienē absūmit, vri-
næ stillicidio & serpentum icti-
bus auxiliatur, insidentibus ad
muliebres affect⁹ iridis modo
vtiliter imponitur, oculorū ca-
ligines succo discutit, antidotis
radix magno vsu cōmiscetur.

Meum. Cap. III.

Meon, quod Athamanticum
vocāt, in Macedonia & Hispa-
nia plurimum gignitur, anetho
foliis & caule simile, sed eo cras-
sius, binū fermē cubitorū al-
titudine attollitur, sparsis ī obli-
quum rectūq; radicibus, lon-
gis, tenuibus, odoratis, linguam
excalfacientibus. Quæ feruefa-
ctæ ex aqua, vel tritæ citra co-
ctionē, præcluserum renū vesi-
cæq; farctæ vitia potu leniunt,
vrinæ difficultati medetur, sto-
machi inflatiōes discutiūt. Tor-
minibus, affectæ vuluæ, articu-
lorū dolorib⁹, atq; fluxionibus
pectoris, tritæ cum melle in e-
clegmate auxiliatur, sanguinē
per mēstrua pellūt, discelsioni-
bus feruefactæ: infantib⁹ autē
illitæ imo vetrici, yrinās mouēt
quod

DIOSCORIDIS

q̄ si plus quàm deceat ex his
bibatur, caput dolore afficiūt.

Cypirus. Cap. IIII.

Cypirus, quem aliqui erysi-
sceptum, vt aspalatum appel-
lant, folia fert porraceis pro-
xima, sed longiora & exilio-
ra: caulem odorati iunci, cubi-
talem aut maiorē, angulosum,
in cuius cacumine minuta fo-
lia cum semine exoriuntur: ra-
dices, quarum in medicina est
vsus, cohærentes inter se oleis
oblongis similes, aut rotunda,
nigro colore, suauī odore, ama-
ro gustu. In lacunosīs, palustri-
bus & cultis nascit̃. Optima est
grauissīma, dēsa, fractu contu-
max, plena & aspera, odoris cū
quadā acrimonia iucūdi, qua-
lis est Cilicia, Syriaca, & quē ā
Cycladibus insulis petiūt. Huic
calida vis inest. Venarū spiracu-
la laxat, vrinam ciet, ad calcu-
los aquāmq; subter cutē vtilis-
simē bibitur, aduersus scorpio-
num ictus remedio est, perfric-
tionib⁹ vuluæ & p̄clusionib⁹
fotu pdest, pellit mēses. Cōtra
vlcera oris etiā si depascāt vo-
rētq; farina ei⁹ efficax est. Ma-
lagmatis calfaciētib⁹, & vnguē-
torū spissamētis bene adijci so-
let. Aliud cypiri gen⁹ tradūt in
India nasci, gingeris effigie,
quod

ἐστὶ δὲ καὶ κεφαλαλγὴς πλεον
ἢ δειπνόμενον.

Πρὶ Κυπέρη. Κεφ. δ'.

Κυπείρες, οἱ δὲ ἐρυσίπτη-
πτον ὡς τὴν ἀσπλάδον χαλοῦ-
σι, φύλλα δ' ἔχει ὅμοια περὶ σῶ, ἡ
μακρότερα δ' ἢ ἰσχυρότερα, καυ-
λὸν δὲ πυκνόν, ἢ καὶ μείζονα.
γωνιάδην, ὁμοίον ῥήνῳ, οὐ κατὰ
κορυφῇ φύλλα εἰῶν ἐστὶν ἔκφρις
μικρῶν καὶ σπέρματος. ῥίζαι δ'
ὕψιστην ὄν καὶ ἢ χερσὶς, ἐπιμή- 10
νης ὡς περὶ ἐλάτης συναφθεῖς ἐαν-
ταῖς, ἢ καὶ τρογύλαι, μήλαναι,
εὐώδεις, ἐμποικροί, φέεται δὲ ἐν
τόποις ἐργασίμοις καὶ τελευτά-
δων. αἰεὶς δὲ ἐστὶν ἢ βαρυτάτη
καὶ πυκνὴ καὶ ἄδρα, δύσδραυ- 15
τος, τραχεῖα, εὐώδης μετὰ πνοῆς
δριμύτητος. τοιαύτη δὲ ἐστὶν ἢ
κιλικίας, καὶ ἢ σικελικῆς, καὶ ἢ ἀπὸ τῆς
κυκλάδων νήσων. διώμας δ' ἐστὶν
αὐτῇ σερμαντικῆς, ἀνασωματι- 20
κῆς, διουρητικῆς, λιθιτικῆς καὶ ὑδρω-
πικοῖς πνομῶν βοηθεῖ, καὶ σκορ-
ποδιήκτοις, καὶ ταῖς περὶ μύ-
τρας δὲ κατὰ λύξας καὶ μύσσει
πνευμαίνῃ* ἀρμόζει, ἀρουσα
ἐμμηνα. ποιεῖ δὲ καὶ τοῖς ἐν σό- 25
ματι ἔλκεσι καὶ νευμαδύοις ἐνεα-
λῆα. μύγνεται καὶ μαλάγμασι
σερμαντικοῖς, καὶ εἰς τὰ σήματα
τῶν μύρων εὐδετέεισθρεῖ δ' καὶ
ἐντερον εἶδος κυπέρου ἐν ἡνδία.
χυνόμενον, φροστοικὸς ζῆνός ἐστι.
ὁ δὲ αὐ-

ὃ διαμασθῆν* κροκῶδες καὶ πικρὸν εὐείσκειται, καὶ αἰσθητὸν δὲ, παρὰ ῥῆσιν καὶ ψιλοῖ τὰς τεύχας.

Πρὶ Καρδαμώμου. Κεφ. ε.

Καρδαμώμον ἄριστον τὸ ἐκ τῆς κομαγενῆς καὶ ἀρμενίας καὶ βοσπόρου κομίζουμένων. ἡνῶται δὲ καὶ ἐν Ἰνδία καὶ ἀραβία. ἐκλήρου δὲ τὸ δύσθρανεν, πικρὸν, μεμικρὸς, τὸ γὰρ μὴ τοιοῦτον, ἐξωρεῖν ὅσπ, καὶ τὸ τῇ ὁσμῇ πικρὸν κπικόν, γένει δὲ δειμὺ καὶ ὑπόπικρον, δύναμιν δὲ ἔχει διαμασθῆν. ποιεῖ δὲ μετ' ὑδατος πινόμενον πρὸς ἐπιληπτικούς, βήτοντας, ἰσχιαδικούς, καὶ παράλιση, ῥήγματα, σπασμάτα, σφόδρους, καὶ ἑλμινθὰ πλατείαν ἐκβάλλει, μετ' οἴνου δὲ πινόμενον, νεφροκοῖς, δυσσυνεῦσι, σκωρποπλήκτικis, καὶ πᾶσι τοῖς ἰοβόλοις ἀρμόζει, μετὰ δὲ δόφνης ῥίζης φλοιοῦ ποτὲν ὅσον < λίθους θρύπτει, φτεῖρει καὶ ἐμύσσει ὑποδυμῶμενον, καὶ ψάρα ἐξαίρει σὺν ὀρεῖ κατὰ ῥιόμβρον, κίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς πᾶν μύραν συψεί.

Πρὶ Νάρδα. Κεφ. ς.

Νάρδα ἐστὶ δύο ἡνῶν ἡ μὲν, γὰρ 25 πρὸς καλεῖται Ἰνδική· ἡ δὲ συριακή. ἐκ τῶν ἐν σινείᾳ εὐείσκει. ἀλλ' ὅτι τὸ ὄρεος ἂν ὅν ἡνῶνται, τὸ μὲν πρὸς σινείᾳ τεύχεται, τὸ δὲ πρὸς Ἰνδοῦς, καὶ τὸ κερμαίνης συριακῆς, ἐστὶ βελτίων ἢ πρὸς σφάτος, καὶ

quod māducatū croci vim reddit, gustu amaro sentiū, & illitū presentē psilothri vim exhibet.

Cardamomum. Cap. V.

Cardamomū optimū est, qđ ex Comagene, Armenia, Bosporoq; deuchit: in India quoque & Arabia puenit. Eligi debet plenū, frangenti cōtumax, occlusum, farctūmq; (qđ enim huiusmodi non est, exoletū iudicatur) & gustu acre, subamarum, & odore caput tentās. Ex calfactoriā vim habet potūmq; ex aqua facit ad comitiales, ischiadicos, tussiles, neruorū resolutionē. Itē ad rupta, vūlla, tormina: latas vētris tineas excutit. Ex vino autē potū, renibus, difficultati vrinae, à scorpione ictis, neq; non omnibus venenū vibratibus, auxilio est. Cū cortice radicis lauri epota drachma calculos comminuit, partus suffitu enecat, scabiē ex aceto illitum adimit. Et ad vnguentorū spissamenta additur,

Nardum. Cap. VI.

Duo nardi genera: vnū Indicum, alterum Syriacū appellatur, non q̄ in Syria proueniat, sed quodd mōtis in quo oritur, pars vna ad Syrios, pars altera ad Indos flestitur. Ex hoc Syriaci genere præcipuū est recēs &

DIOSCORIDIS

& leue, largā gerēs comā, flauū
colore, perquam odoratum, ac
cyperum redolens, breui spica,
amaro sapore, linguā ficcante,
quod diu in sua odoris gratia
permaneat. Ex Indicis aut nar
dum quoddā Gangitis vocat,
à fluuio Gange, apud quē ena
scitur, montē praterfluente: qđ
genus ob multā loci, in quo p
dit, vlginem, viribus infirmius
est, atq; proceri⁹ adolescit, plu
res ferens spicas ab vnica radi
ce comosas, vnq; conuolutas,
ac grauiter olētes. Montanum
autē odoratius, spica breui ac
mutila, odore cypero vicino,
cēteras habēs Syriaci dotes. Est
& genus quoddā cui Sāphari
tico nomen locus indidit, fru
tice breui, ī magnas se spargēs
spicas candidiore interim me
dio caule, hircorū virus supra
modū redolente: quod impro
batur. Madefactū vēdi solet: qđ
vitium ex eo deprehenditur, qđ
cādida sit spica, & squalida, nul
lōq; puluere obsita. Adultera
tur stilbio cum aqua aut pal
meo vino, inspissationis ponde
rīsq; causa inspirato. Intueri au
tem oportet si lutū radicibus
insideat, & in cerniculo pulue
rem excutere, eluēdis manib⁹
vilem. Vim habēt excalfacto
riam,

καὶ κέφι, πολὺν κομος, ξανθὴ ἡ ῥιζό
αν, ἐν ὁσμῇ ἄγαν, καὶ κτῆ κινερεῖ
ζῆν ἐν τῇ ὁσμῇ, μικρὸν ἔχουσα ἡ
σάχυν, πικρὰ δὲ γαστρί, καὶ ἰσάουσις
ἀναξήραυτη, ἐπιμυθουσα τε τῇ
ἐν ὁσμῇ ἐφ' ἑαυτὴν. ἡ ἰνδικὴ δὲ
μυόπις λέγεται γαγγίτις. ἀπὸ πινος
ποταμῷ παρὰ ῥέοντος τῷ ὄρει γὰρ
καὶ καλεῖται, παρὰ τὸ φῦλον. ἀδινε
σέρα καὶ δυνάμειν ὅσα διὰ τὸ ἐφ'
ὕδατος δύνει τῶν εἶναι καὶ ἐπιμυ
θεῖσθαι, πλείονας τε ἔχουσα τὰς
σάχυν, ἀπὸ δὲ αὐτῆς ῥίζης καὶ πολυ
κόμης καὶ περιπλεμένης, βρομώ
δεις καὶ ἡ ὁσμῇ. ἡ δὲ ὁρενοτέσσα
ἐν ὁσμῇ ἑστέρα, καλοῦσά τινος κινερεῖ
ζουσα καὶ ἡ ἐν ὁσμῇ ἑστέρα ἡ καὶ
ἄλλα ἐν αὐτῇ, ὅτι παρὰ καὶ ἡ συρία
καὶ λεβὼν, καλεῖται δὲ πρὸς τὴν
φαιρικὴν, σφόδρα κολοῦν, ἀπὸ χα
εἶου ὀνομασμένην, μεταλλόσα τινος
λευκότρον καλεῖται, ἐστὶ δὲ μέσον
ἔχουσα, ὅσα βαλίζονται τῇ ὁσμῇ, ἡν
δεῖ ἀπεκλέμεσθαι. παρὰ σκεῖ δὲ
καὶ ἀποβρεῖται, ὅσα γινώσκει
ἐν τῇ λευκῇ εἶναι ἡ σάχυν καὶ δυν
χυνεῖν, καὶ μὴ ἔχον τῇ γυν. δολί
ζοισι δὲ αὐτῇ ἐμφυσώσιντες σίμ
μι μετ' ὕδατος ἢ οἶνου φοινικίτην,
πρὸς τὸ συμπλοῦν αὐτῶν, καὶ
βαρυτέραν γίνεσθαι. ἐπὶ δὲ ἡ ῥιζή
ας ἀφαιρεῖν δεῖ, εἰ πρὸς σίμῃ ἡ ῥι
ζας πολλὰς καὶ σφόδρα χαλεπὰς ἡ
κοινὰς τῶν. ἐν ῥιζῇσιν ταῖς εἰς χεῖρας
πύρον. δύνανται δὲ ἔχουσι θέρμαν
κίαν.

DIOSCORIDIS

alienoꝝ; propter humoris vim, ἀλλοτρίω τὸ εὐχρηστον, διὰ τὸ
non excutitur. Adulteratur im- ἐν τῷ ἱκμάδος εὐπορίαν. δοκίμει-
posita herba simili, quæ hircu- ὅ ὅτι συναποπλομῶνται αὐτῷ, πο-
lus vocatur, ab odoris graui- ἀς ἐμφρῶς, ἣν διὰ τὸ πᾶσι τῷ ὁσ-
tate: sed facilis cognitio. nan- μὴν βρομῶδες, βάλαν καλῶσιν. εὐ-
que herba candidiorest, sine χερῶς ὅ ὅτι ἐπὶ τῶν σπῆλαιος γὰρ ὅ
cauliculo, minoribus folijs, ὅστιν ἡ πῶα καὶ λευκοτέραι, καὶ ἡ πῶα
radice neque amara, neque ο- ἐπιμένει τὰ φύλλα ἔχει, ἡ δὲ ἡ
dorata, vti verum nardum est. ῥίζαν πικράν ἢ ἀρωματίζουσα ὡ-
Itaque radices atque cauliculi, σπερ ὅτι τὸ ἀληθινὸν ἔχει. ἀπο-
abiectis folijs triti secernūtur, κρίνας ἣν τὸ καυλὸν καὶ τὰς ῥί-
vino excipiuntur, digeruntur ζας, τὰ δὲ φύλλα ῥίψας, εἰ βούλει 10
que in pastillos, & ita fictili no- δ' ἀποτίθεισθαι, ἀναλαμβάνων
uo diligenter operto, asserua- λεία οἶνω, καὶ βρομῶδες ἀναπλά-
ri debet. Laudatur maximè re- σους φύλλα πῆς ἐν ἑσπέρῳ ἀγρίῳ
cens, iucūdi odoris, radice nu καμῶ, πωμάζων ἐπιμελῶς. ἀει-
merosa coharēs, plenū, nec fra ση δὲ ὅστιν ἡ σπέρματος καὶ εὐώ-
gile. Ad eadem, quæ Syriacū της, πολὺ ῥίζας, οὐκ εὐχρηστον, 15
poller: sed vehementius vri- πωλῶνται. δοκίμει ὅ ὅτι οὐ καὶ ἡ σπει-
nam cit, & stomacho vtilius κή. διερρηκωτέραι τὰ καὶ εὐστομα-
est. Inflammationibus ioci- χωτέραι. ὡφελὲς ὅ καὶ τὰς πᾶσι τὸ
neris, & felle suffusis auxili- ἡ παρ φλεγμονῶς, καὶ ἰσχυρῶς. καὶ
atur. Contra stomachi infla- πνευματώσεως σωματικῆς, μὲν ἀφε-
tiones, cum absinthij decocto- λήματος ἀφ' ἑνδοῦ πινόμεν. δ- 20
bibitur: item aduersus lienem, μοίως καὶ σπληνῶς, καὶ τὰς πᾶσι τῷ
renum & vesicæ vitia & vene- κύστιν καὶ νεφρῶς. καὶ πρὸς τὰ ἰσχυ-
natos ictus, ex vino. Additur λων δόξματα σὺν οἶνω. καὶ εἰς τὰ
in malagmata, potiones, & cal μαλάγματα μίξιν. καὶ ποτῖμα
facientia vnguenta. τα, καὶ χρίσματα θερμαντικὰ.

Mōtanū nardū. Cap. viii. Περὶ Ὀρίωνος Νάρδα. Κεφ. viii.
Montanum nardum, quod 25
ab aliquibus thylacitis, & niris
appellatur, in Cilicia, & Syria
nascitur, furculo & folijs erin-
gio similibus, minoribus, mi-
nimè
H δὲ ὅρεσιν ἐν τῷ ὄρει, καλεῖται
καὶ ὁ πῶα καὶ σπληνῶς καὶ
νῆς, ἡ γινώσκται ἐν κελύφῃ καὶ
σπειρά. φύλλα καὶ καυλὸς ὁμοίαι
ἡρυγνῶ ἔχουσα, μικρότεροι μὲν,
καὶ μέν

ὅν μὲν παρὰ ἡμᾶς καὶ ἀνασώδην.
ρίζαι δὲ ὑπὸ τοῖς μέλαινοι ἐνώ-
δεις δύο, ἢ καὶ πλείους, ὥσπερ
ἀσποδέλου, ἰσχυρότεραι καὶ μι-
κρότεραι πολλῶν. οὗτε δὲ χυ-
λὸν οὗτε καρπὸν, οὗτε αἶδος φέ-
ρει. ποιεῖ δὲ ἢ ρίζα πρὸς ὅσα καὶ
ἢ καλπικὴ γάρδος.

Πρὶ Ἀσφ. Κεφ. θ'.

Ἀσφ. οἱ δὲ, γάρδον ἀγρίαν
καλοῦσι πᾶς ἐνώδης σφανώμα
10 πικρὴ φύλλα ἔχει κισσῶ ὅμοια,
μικρότερα δὲ πολλῶν καὶ στρο-
γυλώτερα. αἶσθη μεταξὺ τῶν
φύλλων πρὸς τῇ ρίζῃ, πορφυ-
ρὰ, ἐνώδης, ὑοσκυμῶ κατὰ τὴν
ἐμφερῆ, ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα ἐσι-
15 κὸς γράφτω. *ρίζαι ὑπὸ τοῖς πολ-
καί, γονατώδεις, λεπταί, πλά-
ται ὅμοια ἀγροῦσι. ἰσχυρότεραι
μὲν τοῖς πολλῶν καὶ ἐνώδεις στε-
μαίνουσιν καὶ δάκνουσαι λίαν
τὴν γλῶσσαν. δύναμις δὲ αὐτῶν
20 διουρητικὴ σερμαντική, ἀρμό-
ζουσι ὑδρωπικοῖς, ἰσραδιοῖς
χρῆσιν, ἀγροῖσι δὲ καὶ ἐμυλῶα
μετὰ μελικράτου ποδίσσει αἰ-
ρίζαι πλῆθος < 5'. χαταίρου-
σι ὡς ἐκλεῖθερος λευκός. μύρτυ
25 δὲ καὶ μύρεσι, φέρεται ἐν ὑποσκι-
οῖς ὄρεσι, πλείους δὲ ἐν πόντῳ καὶ
φρυγίᾳ καὶ ἰλλυρίδι, καὶ * ἰουστ-
νῇ τῆς ἰταλίας.

Πρὶ Φῶ. Κεφ. ι'.

Φῶ, οἱ δὲ, καὶ τὸ αἶμα ἀγρίαν
γάρδον.

nimè tamen spinosis, asperisq;
Radicib⁹ binis nitur, aut plu-
rib⁹, nigris, odoratis, ceu bastu-
lae regie, sed longè graciliorib⁹,
& lōgè minoribus. Neq; cau-
lem, neque fructum, neq; florē
profert. Ad eadem ad quē Cel-
ticum efficax.

Asarum. Cap. IX.

Asarum, quod & ipsum ali-
qui sylvestre nardum appellāt,
hedera folijs minoribus mul-
tō, rotundioribusque, floribus
cytino hyoscyami similibus,
purpureis, inter folia proxime
radicem emicantibus, odora-
tis, in quibus semen acinosum.
gradices numerosas, genicula-
tas, tenues, obliquas, grami-
ni non dissimiles, longè tamen
graciliores, odoratas, excalsa-
ciētes, & quæ linguam vehe-
menter mordent. Excalfacto-
riam vim habet: vrinā cit, hy-
dropicis & vetusto coxendi-
cum dolori prodest. Radices
senis drachmis ex aqua malsa
potē, menses trahunt, & vera-
tri albi modo purgant. In vn-
guenta additur. Vmbrosi mō-
tibus puenit, sed plurimum in
Pōto, Phrygia, Illyrico, & Ita-
liae Iustinienfi agro.

Phu. Cap. X.

Phu, quod & aliqui sylvestre
nardum

DIOSCORIDIS

nardum appellant, nascitur in Ponto, folio olusatri, aut claphobosci, caule cubitali, aut altiore, leui, cauo, molli, in purpuram vergente, geniculis intercepto, floribus narcisso proximis, maioribus, tenerioribus, & ex albicante purpureis: radice superius ad digiti minoris crassitudinem, ex obliquo villosa in nigri veratri aut iunci odorati modum: capillamentis inuicem cōtextis, flauescens, odoratis, cum quadam odoris grauitate nardum æmulantibus. Excalfacit, vrinā mouet, si sicca potui detur. Decoctum eadem præstare potest. ad lateris etiam dolorem efficax, mensēs cit, antidotis inseritur. Adulteratur radice rufci ammista: sed maleficium deprehenditur: quoniam hæc dura est, & frangenti contumax, sine vlla odoris gratia.

Malabathrum. Cap. XI.

Malabathrum arbitratur aliqui esse Indici nardi folium, falsū quadam odoris cognitione: permulta enim nardum olent, quemadmodum phu, asarum, niris. secus autem res fe habet. Nanque malabathrum foliū sui generis est, quod Indicæ gignunt paludes, lentis palustris

ναρδον καλεῖται, γινώσκειται ἐν πόντῳ, φύλλα ὅτε ἀφοδῶσκει ἢ ἰσποσελῆνῳ παρὰ πλῆσι ἔχει, καὶ κενὴν πικρῶτον, ἢ μέζω, λεῖον, τευφρὸν ἐμπορφερον, μεσοκοῖνον, διειλημμένον γόνασιν, αἰσθητὸς τὰ τοῦ νυκτίου, μέζω δὲ καὶ τευφρῶτε-
ρα, καὶ ἐν τῷ ὑπολευκῷ διατρέφεται. ῥίζα δὲ ἢ ὡς ἀντέφω, πρὸς δακτύλου μικροῦ τὸ πάχος, πλαγία δὲ ἐπιρρίζα ἔχει καὶ διάπερ-
χῆτος ἢ μέλας ἐλλέβορος, ἀλλ' ἢ-
λοις ἐπιπεπλεγμένα, ὑπόξαντα, ἐν ἑαυτῇ, ναρδίζοντα τῇ ὁσμῇ, με-
τά πνοῆς βάρους βεβρωμένοις. δύ-
ναται δὲ θερμαίνειν, οὐρα κινεῖν
ἐκ τῶν ποτισμῶν, καὶ τὸ ἀπό-
ξημα ὅτε αὐτῆς, τὸ αὐτὸ δύναται
ποιεῖν, καὶ πρὸς πλευρὰς πόνου, ἐμ-
μηνῶ τε ἄγει καὶ ἀντιδότικος μί-
γνυται. δολοῦται δὲ ὀξύμυρσίνης
ρίζας παρὰ μίγνυται. ἐν χειρὶ
δὲ ἢ ἐπὶ γαστρὶ αὐτῆς ὅτε. σκλη-
ραὶ γὰρ εἰσι αὐταὶ καὶ δύσπεστοι
εἰς δίχα ἐν ὕδατι.

Περὶ Μαλαβάθρου. Κεφ. ια.

Μαλαβάθρον ἐνίοις ὑπολαμ-
βάνουσιν εἶναι τῆς ἰνδικῆς ναρ-
δου φύλλον, πλανώμενον ἀπὸ
τῆς κατὰ τὴν ὁσμῆν ἐμφερείας
πολλὰ γὰρ ὅσιν ὁμοία τῇ ὁσμῇ
ναρδῶ, ὡς τὸ ποῦ, ἄσπερον, γη-
εῖς. οὐκ ἔχει δὲ οὐτως. ἴδιον
γὰρ ὅτε ἥλιος θερμῶς ἐν τοῖς
ἰνδικαῖς τέλει, φύλλον ὃν ἐπι-
νηγέ-

νηχόμενον τῷ ὕδατι, καὶ ἀπὸ τοῦ
 ἐπὶ τοῦ τελευτάτου φακῆ, ῥίζαν
 ἔχον, ὅθεν συλλέγοντες, ἐν ὕδα-
 τος διαπείροισι λίνω, καὶ ἐκείναις
 ἀποπίθονται. φασὶ δὲ καὶ τῇ
 5 δερματὶ ἀναζήσαντος τῷ ὕδα-
 τος, καὶ ἐνταυτοῖς πάλιν γίνω,
 μήχρως μὴ καὶ τὰς μικρὰς φύε-
 εσται. ἔστι δὲ καλὸν τὸ προσφάτον
 καὶ ὑπόλευκον, ἐν τῷ μελανίζον
 ἀδραμενόν τε καὶ ὀλόκληρον, πλη-
 10 κτικὸν τῇ ἑσπέρῃ, καὶ ἐπὶ δὲ μύρον
 τῇ ἐν ὁδῷ, νερδίζον δὲ τῇ γού-
 σει μὴ ἀλμυρίζον. τὸ δὲ ἀδρα-
 νες καὶ τὸ λεπτικὸν μύρον, ἐρω-
 πιδωσαν ἔχον τὸ ἀποφύον, φαυ-
 λον, διώκειν ὃ ἔχει πάλιν αὐτῷ
 15 τῇ γάρδῃ, ἐν ῥέσεσιν δὲ ἐκείνῃ
 πάλιν ποιεῖ. διερρηκωτέρα μὲν
 ποὶ καὶ ἐντομαχότερα ἐστὶν, ἢ τῷ
 μαλακῷ ἀδρου διώκειν, καὶ πρὸς
 ταῖς ὀφθαλμικαῖς φλεγμοναῖς ἀρ-
 μόζει ἀναζέον ἐν οἴνῳ καὶ λείον
 20 ἐπὶ γὰρ μύρον. ὑποπίθεται δὲ καὶ
 γλῶσση πρὸς ἐν ὁδῷ σόματος,
 καὶ σὺν ἱματίοις τίθεται ἀβρωτα
 καὶ καὶ ἐν ὁδῇ ταῦτα τηρεῖ.

Περὶ Κασιᾶς. Κεφ. ιβ'.

Κασιᾶς δὲ ἔστι πλείονα εἶδη,
 25 ὅτε πάλιν ἀρωματισφόρον ἀραβίαν
 γυγνόμενα ἔχει τὴν ῥάβδον παχύ-
 φλοισιν, φύλλα ὅς πεπέρως ἐκ-
 λέγει τὴν ῥίζαν, ἔχον, κορα-
 λίζουσαν, σενλίαν, μακρὰ καὶ
 παχεῖαν, τοῖς σενγίοις πλούτην,
 δηκτικὴν

lustris modo innatans aquis,
 fine radice. Id collectum sta-
 tim lino transluitur, & sicca-
 tum reconditur. Tradunt sic-
 catis æstiuo feruore aquis, hu-
 mum aridis fruticibus vri: quod
 ubi non euenerit, ne amplius
 quidem renasci. Laudatur re-
 cens, ex candido nigricans,
 integrum, nec fragile, odore
 caput feriens, quod diu in sua
 vi odore permaneat, & nar-
 dum sapore imitetur, nullo fa-
 lis gustu. Infirmum verò & mi-
 nutum contusum, præsertim si
 cariosum virus olet, vitiosum
 est. Eisdem nardo fortitur vires;
 sed efficacius omnia præstat.
 Vrinam vehementius ciet, ac
 stomacho magis pdest mala-
 bathri vis, Lippitudinibus, inflā-
 mationibusq; tritū & in vino
 feruefactum cōmodè illinitur:
 subditū linguæ, oris halitū &
 suauitatem cōmēdat. Vestium
 quoque odorem interpositum
 feruat, & ab erosione tuetur.

Cassia. Cap. XII.

Cassia, cuius complura sunt
 genera, iuxta odoriferam Ara-
 biam gignitur, crassi corticis
 farmento, folijs piperis. Eligē-
 da est fuluescēs, pulchri colo-
 ris, coralli æmula, perquā an-
 gusta, longa, crassa, & fistulosa,
 b gustu

DIOSCORIDIS

gustu mordens, & cū aliquan-
to feruore astringens, aroma-
tica, vinoso odore, cuiusmodi
est, quæ ab incolis, achy appel-
latur, ab Alexandria negotia-
toribus, daphnitis. Huic præferi
crassa, purpurea & nigricans,
Zigir cognomine, quæ rosam
odore imitatur, præcipui in me-
dicina vsus. Secundum locum
tenet antedicta. Tertia, cui Mu-
seletico blasto, id est germi-
ni, cognomen est. Reliquæ viles,
& quæ aphemum dicitur, ni-
gra, insuavis, cortice tenui, ac-
rimoso: & quæ darca, & citto
vocitatur barbaro nomine. Si-
milior huic est pseudocalsia,
quàm vt explicari possit, quæ
gustu coarguitur, cū nec a-
cris, nec odorata sit, hærentēq;
medullæ corticē habeat. Inue-
nitur etiam lata quædam fistu-
la, mollis, leuis, surculosa, q̄ an-
tedictæ præfertur. Damnatur
candicans, scabra, hircinum vi-
rus redolens, & quæ tenui fi-
stula, & scabra cute sit. Vim
obtinet calfaciēdi, yrinam ci-
endi, siccandi, & leniter astring-
gendi. Cōuenit ad medicamē-
ta oculorum, quæ præstandæ
claritatis gratia cōcinnātur, &
ad malagmata. Lētigines tollit
cū melle illita, menses trahit,
cōtra

δικηπλὴν ἐν τῇ γούσει, καὶ εὐφρο-
σαι μὲν πολλῆς πικρώσεως, ἀρω-
ματίζουσαν, οἰνίζουσαν τῇ ὀσμῇ, ἢ
δὲ τοιαύτη ὑπὸ τῶν ὀπρωείων
ἀρχὴ καλεῖται, διαφίπτε δὲ παρ-
σαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἐν ἀλεξαν-
δρείᾳ ἐμπόρων. παρὰ δὲ τούτης
ἐστὶν ἡ μύλαινα καὶ ἐμπόρεως πα-
χείας, ζιγίς καλεῖται, ἢ ῥοδίζουσα
τῇ ὀσμῇ, μάλιστ' αὖτε ἰατρει-
κὴν χρῆσιν εὐθετος. δευτερεύει δ'
ἡ παρὰ ρημύνη. τεῖτη δὲ ὅστις ἢ κα-
λεῖται ἢ βλακτος μεσολήπτε. αἱ
δὲ λοιπαὶ εὐτελείς, ὥς ἡ χαλου-
μύνη ἀσπρήμων, μέλαινα καὶ ἀπ-
δὴς καὶ λεπτόφλοιος, ἢ καὶ φλοιοῦρα
γῆς, ὥς καὶ ἡ κηπὴ καὶ δάκαρ κα-
λεῖται. Est δὲ πρὸς καὶ ψευδοκασ-
σία ἀφάτως ἐμφρὴς, ἢ πρὸς ἐλέγ-
χεται τῇ γούσει, καὶ οὕτω δριμύεια,
ἢ δὲ ἀρωματώδης, παρὰ σεχόμε-
νόν τε τὴν φλοῖον ἔχει τῇ ἐντεριώ-
νῃ, ἐντείνεται δὲ καὶ πλατεῖα συ-
εργῆς, ἀπαλὴ, κάρη, ἐμερῆς, δια-
φύρουσα δὲ τὴν αἰλῆς. ἀποδοκί-
μαζε δὲ τὴν ὑπόλευκον καὶ ὑπο-
ρώδη, τσαγίζουσαν ἐν τῇ ὀσμῇ, καὶ
τὴν μὴ ἔχουσαν δὲ τὴν στείρη κα-
παχείαν, ὑπορώδη δὲ καὶ λεπτήν.
δυναμὴν δὲ ἔχει διεμαντικὴν καὶ
οὐραντικὴν, ξηραντικὴν, εὐφροσαν
παράως. ἀρμύζης δὲ εἰς τὰ παρὰ
ῥόδου κίαν ὀφθαλμικὰ καὶ μαλά-
σματ' ὀφθαλμῶν τὴν αἰσὶν μάλιστα
καταχρῆται, καὶ ἐμμηνα ἀγει,
καὶ

καὶ ἐχρὸν ἴκτοισ βοηθεῖ πινυέ-
νῃ, καὶ παρὲς τὰς ἐν τῇς φλε-
γμοναῖς πάσας ποιεῖται καὶ παρὲς
νεφροῦς. εἰς ἐγκαθάρματα τε
καὶ ἀποδυμνάματα γυναιξί,
5 παρὲς ἀνευρυσμὸν μήτρας. διπλά-
σιον δὲ αὐτῆς μεγάλῳ μόνον τοῖς
φάρμακοις, εἰ μὴ παρέιν κιννά-
μων, τὸ αὐτὸ δρᾷ, ἄλλαν δὲ
ἔστι πολὺ χρηστός.

Περὶ Κινναμόμου. Κεφ. γυ'.

Κινναμόμου ἐστὶ πολέονα ἐίδη,
10 ὀνομαζόμενα ἐπιχρεῖως. δια-
φέρει δὲ τὸ μόσυλον, διὰ τὸ σώ-
σειν ποτὸς ἐμφέρεται, παρὲς τὴν
μοσυλίην καλκιδόλῳ καλῶται. ἢ
τούτου παρὲς τὸ παρόσφατον, τῇ
15 χροῖα μέλαν, τεφρίζον ἐν τῷ οἴνῳ
δρα, λεπτὸν δὲ τοῖς βαλάνοις καὶ
λεῖτον, ὅλοις συνεχεῖσι κεχρημένον,
σφόδρα ἐν ὧδες. ὁρᾷ δὲ ὅτι ἡ τοῦ
αἵματος κράσις ἐστὶ παρὰ τὴν ἐν τῇ
ἐνδοξία ἰδιότητα. συνέστηκε γὰρ
20 μὲν τὸ αἷμα καὶ ἰδιόζοντος ἢ
ὁσμῇ παραγίνεσθαι ἢ καρδαμόμου
ἐμπορίας. ἐπὶ καὶ δριμύτι καὶ θηκε-
κόν τῇ γένεσι, καὶ ὑφαλμυρίζον
μὲν δριμύσις, ἐν τῇ παρὰ τῇ
λεῖ μὴ παρὲς δασυμύθρον, καὶ
ἐν τῷ θραυέει γινώσκεις καὶ λεῖον
25 ἔχον τὸ μεταξὺ τῶν ὅλων. δοκι-
μαζέ. δὲ ἀπὸ μῖσος ῥίζης λαμ-
βάνων τὸν θαλλόν. ευχερὴς γὰρ ἡ
ποιούση δοκιμασία. τὰ γὰρ θραυ-
σμάτα, μίγματα τυγχάνει,
καὶ

cōtra viperarū iētus pōta auxi-
liat̃, aduersus īteftinas inflāma-
tiones omneis & renū vītia,
pōta proficit. Fœminis in folio
desidētib⁹, aut suffimētis, pdest
ad dilatationē vuluæ. Ea duplo
pondere medicamentis mixta
cinnamomi vicē supplet, si ip-
sum desit: nā eosdē esse & p̃re-
bet, ad plurima perquā vtilis.

Cinnamomū. Cap. XIII.

Cinnamomi genera plura,
patrium sibi nomen vendica-
tia. Præfertur ramen mosyliti-
cum, quod casia, cui Mosyliti
nomen est, aliquam referat ef-
figiē. Sed in eo genere recens,
nigrum, ex vino in cinerium
vergens, læue, tenuibus ramu-
lis, ac frequentibus nobis cin-
ctum, perquā iucundē olēs.
Optimi ferē indicium, iucundi
odori proprietate cōstat. In-
uenitur enim cū optimo, eoq;
quod peculiare est, odor rutæ
aut cardamomo p̃xim⁹. Insuper
acre, mordēs, & cū calfactiōe
quadantenus falsum, quod nō
citō confricanti asperum, aut
frianti lanuginosum, leuib⁹ ta-
men internodijs appareat. Si
certior fieri voles, vellito ab ra-
dice surculū. facilis est huiuscē
modi probatio: nāq; fragmēta
miscellanea qdā esse vidētur.
b ij Quæ

DIOSCORIDIS

Quæ autē melius spirāt, suo ha-
litu cū nares primū cōsulūtur,
olfactū explentia, deterioris di-
gnotiōē impediūt. Est etiā
montanū, crassum, pumilū, ful-
uescens admodū. Tertiū à Mo-
sylitico, perquā suauiter olet,
nigrū, fruticosum, paucis inter-
cedētibus geniculis. Quartum,
fungosum, cādicās, aspectu tu-
berosum, vile, ac friabile, ma-
gnā habēs radicē, quæ calsiam
planē representat. Quintū ge-
nus, odore nares feriens, subru-
fum, & cortice fulvæ calsiæ si-
mile, tangēti firmū, minus ner-
uosum, densa radice firmatum.
Iis quæ thuris, calsiæ, myrti, aut
amomi odorem spirant, minus
suauitatis inest. Deligito sca-
brum, albū, rugosum: at læue,
& lignosum circa radicem, vt
inutile reijcito. Est etiamnum
fimile aliud, cui pseudocinna-
momo cognomē est, vile, inua-
lidi odoris, solutarūq; viriū. Vo-
catur etiam Zingiber, cū tamē
sit xylocinnamomum, præbēs
quandam cinnamomi faciem.
Est aut lignosum cinnamomū,
farmēta lōga robustaq; ferens,
odore lōgē cinnamomo infe-
riore. Sūt qui xylocīnamomū,
à cinnamomo genere differre
dicāt, q̃ à natura eiꝝ abhorreat.

Cinna-

ἡ κατὰ τὴν περὶ τῶν δοκιμα-
σίαν τὰ κρείττονα περιπλέοντα ἡ
πληρωμένα τῶν ὁσπρησιν, ἐμπο-
δίζει τὴν τῆς ἡπτόνος ἐπίκρισιν. ἔστι
δὲ ἡ ὄρεον, παχὺ, κολεόν, σφό-
δρα ὑπόκιρρον ἢ χροάν. ἡ τε-
τον παρὰ τὸ μύστυλον, μέλαν καὶ
λίαν ἐν ὧδες, ἐν ὧδες δὲ ἡ οὐ
πολυγόνατον. Τέταρτον, λευκόν,
χαλκόν, ὀκτώδες, ἰδέσθαι ἡ ἐντε-
λές, εὐδραυσόν τε καὶ μεγάλῃ
ἔχον ῥίζαν καλὴν ἔχουσαν. πέμπτον
τῇ ὁσμῇ πικρὸν, ὑπόκιρρον ἢ
καὶ περὶ σφοδρὲς καυσίαν πυρετῶ,
περὶ τὴν ἀφῶν δὲ στερεόν, ἐπεί-
νου ἡ ὧδες, παχὺ ῥέον, τῶν δὲ
τὸ πνεῖον λιανωτὸ ἢ μυρσίνης ἢ
καυσίας ἢ ἀμώμου, ἐν ὧδες ἡ πτόν
ἔστιν. ἀπολέρου δὲ τὸ λευκόν καὶ
τὸ ὑπόκιρρον, καὶ τὸ ὑποκίρρον
ἡ λείον, ἡ τὸ ἐν ὧδες δὲ ἡ ῥίζα
ῥιζαν ὡς ἄλλοιον περιτῶ. ἔστι
δὲ π ἡ ἄλλο ὁμοιον τὸ καλού-
μενον ψευδοκιννάμωμον ἐντε-
λές ἐκ εὐτόνον τῇ ὁσμῇ, ἐκ λευ-
κόν δὲ ἡ τῇ δυνάμει. καλεῖ-
ται δὲ ἡ ζιγγίβερ ξυλοκιννάμω-
μον ὅν. ἔχον δὲ πῖνα ἐμφέρειν
κιννάμωμον. ἔστι ἡ ἐν ὧδες κιν-
νάμωμον, ἔχον ῥάβδος μακρὰς
καὶ ῥωμαλέας καὶ τὴν ἐν ὧδες
πολὺ κατὰ δεξιέρως. λέγεται δὲ
ὑπὸ ἐνίαν καὶ κατὰ γένος δια-
φέρειν τοῦ κιννάμωμου τὸ ξυλο-
κιννάμωμον ἐτέρως ὅν φύσεως.
δύναμις

δύναμιν δὲ ἔχει πᾶν κνηδά-
μον θερμαστικὴν, οὐρητικὴν, μα-
λαστικὴν, πεπτικὴν. ἔχει δὲ καὶ ἐμ-
μύνα καὶ ἐμβρυα πινόμενον καὶ
5 πρεσβυτέρων καὶ σμύρνης, καὶ ἰο-
5 νόχοις θηείοις καὶ θηασίοις
ἀρμόζει· καὶ τὰ ταῦς κόρας ἐπι-
σιτοῦντα ἀποκαθαίρει, θερμαί-
νει τὴ κατεπύκει, καὶ ἐστὶ διουρητι-
κὸν, φακὸς τε καὶ ἐφῆλεις ἀποκα-
θαίρει μετὰ μέλιτος ἐπιχρίσαν·
10 ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βήχας· καὶ κα-
τάρρει, ὅθρῳ παρὰ νεφρίτιδας, δυσου-
είας, μίγνυ· καὶ τοῖς πελ-
τέλοις μύεσι· καὶ καὶ δόλη ἐστὶ πο-
λύχρηστον. ἀποτίθει δὲ εἰς δια-
μονὴν λεῖον οἶνον ἀνακαμψανόμε-
15 νον, καὶ ξηρανόμενον ἐν σκιά.

Πρὶ Αμώμου. Κεφ. ιδ'.

Αμώμῳ ὅτι θάμνισκος οἰοῦνται
βόξιν, ἐκ ξύλου ἀντεμπεπλεγμέ-
νος ἐαυτῶν. ἔχει δὲ πικρὸν καὶ ἀνδρὸς μι-
κρὸν, ὡς λευκοῖον, φύλλα δὲ βρυο-
20 νία ὁμοία. κάλλιστον δὲ ὅτι τὸ ἀρ-
μόμιον, χρῆσιζον τῇ χροῇ, ἔχον τὴ
τὸ ξύλον ὑποκίρρον, ἐν ᾧ δὲς ἰκα-
νὸς. τὸ δὲ μηδικὸν διὰ τὸ ἐν πε-
δίαις καὶ ἐν ἐφύδροις τόποις φύε-
σθαι, ἀδυνατῶτερον. ἐστὶ δὲ μέγα
25 καὶ ὑποχλωρον, καὶ πρὸς τὸ ἀφύ-
απαλόν, καὶ ἰσχυρὸς τοῖς ξύλοις,*
πηγνύζον τῇ ὁσμῇ. τὸ δὲ πεν-
τικὸν ὑποκίρρον, οὐ μακρὸν, οὐ δὲ
δυσφραστον, βουτυρῶδες, πλεῖρες
καρπῶν, καὶ τῇ ὁσμῇ πικρὸν.

ἐν

Cinnamomum omne excalfa-
cit, emollit, & concoquit, urinā
ciet, tā mēses, quā partus po-
tum aut ex myrrha impositum
pellit, contra bestias, quæ virus
ei aculatur, venenāq; cōuenit:
caliginē pupillis oculorū ob-
uerlantem discutit, crassitiem
extenuat, lentigines, & vitia cu-
tis in facie ex melle illitū deter-
git: cōtra tussēs, defluxiones, a-
quam subter cutē fusam, renū
vitia, & urinæ difficultatē effi-
cax est, vnguentis preciosis in-
feri solet: & in summa, magni
ad omnia vsus. Tritū vino ex-
cipitur, ymbraq; siccatum, quō
diutius eduret, reconditur.

Amomum. Cap. xiiii.

Amomum exiguè fruticat,
ex ligno se conuoluēs in rāce-
mi modum, flore, ceu candi-
dæ violæ, paruo: folijs vitis al-
bæ similibus. Laudatur quā-
maximè Armeniacū fuluo au-
ri colore, ligno subrufo, val-
de odorato. Medicum, quo-
niam in campestribus, & a-
quosis nascitur, infirmius esse
constat. Est autem magnum,
subuiride, tactu tenerum, fru-
tice venoso, odore origani.
Pōticum verò subrufum, par-
uum, fragile, racemosū fructu
turgens, & odore nares feries
b iij Deligito

DIOSCORIDIS

Deligito recens, candidum vel
fubrubrum, quod nec astri-
ctum cohæreat, nec conuol-
uatur, sed solum diffunda-
tur, seminis plenum, vuis par-
uis simile, graue, valde odora-
tum, modo cariem non con-
traxerit, acre, gustu mordens,
simplici colore non euarian-
te. Vim habet calfaciendi, a-
stringendi, exiccandi. Somnum
allicit, & illitum fronti, doloris
sensum aufert, inflammatio-
nes, & meliceridas conco-
quit, discutitque: iuuat quos
scorpius percussit, ex ocimo
illitum, & podagricis confert,
inflammationes oculorum, vi-
scerumque lenit ex vua passa,
ad vuluarum vitia, in pelsis, aut
insefsionibus vtile est. Deco-
ctum iocineri, renibus, po-
dagræ, potu conuenit. Anti-
dotis immiscetur, & preciosis-
simis vnguentis. Adulteratur a-
momum herba simili, quæ a-
momis vocatur, sed sine odo-
re, sine fructu. Nascitur in Ar-
menia, flore origani. Quare in
huiuscemodi probationib⁹ fra-
gmēta fugienda sunt: eligenda
autem, quæ ab vna radice in-
tegros furculos emittunt.

Costus. Cap. X V.

Præcellit Arabicus, cæcidus,
leuis,

ἐκλέγε δὲ τὸ πρὸς σφατον καὶ λευ-
κὸν ἢ ὑπερῶτον, καὶ πεπλημένον ἢ
συμπεπλημένον, λευκὸν μὲν ὅτι καὶ
διακεχυμένον, σπέρμα τὸς πλε-
ρες, ὁμοιον βότρυδι, * βαρὺ, σφό-
δρα ἐν ὄσφρι, δὲ χαλκὸν ἐν ὄσφρι, καὶ
δριμύ, δάκναι ὅτι γινώσκει, ἀπὸ τοῦ
ὅτι ἔχει στερμαντικὴν, συπτικὴν, ἐν-
ερυντικὴν, ὑποποιδὴν, ἀνὸδινον ἴσ-
μετόπω καταπλαστέον, φλε-
μονας καὶ μελικερίδας πεπλί-
ναι καὶ διαφρεῖ. σαρρποσπλῆκτοις
τὸ μὲν ὡς καὶ καταπλαστέον ὡς
λεῖ, ποδαγρικοῖς συμβάλλει καὶ
ὡφελεῖ, καὶ παραγορεῖ, καὶ ὡφθαλ-
μῶν φλεμονας καὶ τὴν ἐν σπλά-
γχοις σπλῆνι, πρὸς δὲ τὰ
γυναικεία καὶ ἐν πρὸς δέ τοις
ἐλκυσμασιν χηρῶσιμον, ποδὲν δὲ
τὸ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἀρμόζει ἡπα-
τικοῖς, νεφρικοῖς, ποδαγρικοῖς,
μύνηται δὲ καὶ ἀντιπρόδοις, καὶ
τοῖς πολυτελεσάτοις τῶν μέρων.
δολιχοσπιν δὲ πνεύς τὸ ἄμωμον
τῇ λευκῇ μὲν ἄμωμῇ δὲ, ἐμφρεῖ ἡ-
σπῆ αὐτῶν ἀνὸσπῳ μὲν τοι καὶ
ἀκέρῳ, γυναικῶν δὲ ἐν ἀρμε-
νία, αὐτὸς ἐχέσθ' ἐμφρεῖς ὀρεθ-
νῳ. δὲ δὲ ἐν τοῖς τῶν τοῖστων δο-
κιμασίας τὰ θραύσματα ἐκ-
φύργει. ἐκλέγε δὲ τὰ ἀπὸ μῆδ-
ρίσῃς ἔχοντα καλὰ δὲς τελείως.

Πρὶ Κόστου. Κεφ. ιε.

Κόστου διαφέρει ὁ ἀραβικὸς, λευκός,
ὡν,

ὦν καὶ κῆφος, παλαιοὶν ἔχον καὶ ἡ-
 δίσαν ἢ ὀσμίνην. δευτέρως δ' ὁ ἰν-
 δικὸς ἀδρός ὦν καὶ κῆφος καὶ μέ-
 λας ὡς νάφθη. τρίτος δὲ ὅστις ὁ
 5 σπειρακός, βαρύνει, ἢ ῥέον πυξί-
 νης, πλινκτικός τῇ ὀσμῇ. αἰετός
 δὲ ὅστις ὁ περόσφαιος, λευκός, πλῆ-
 ρης δόλου, πυκνός, ξηρός, ἀτερπὲς
 νικτός, ἀβρωμος, γάσει δηκτικός,
 καὶ πυρρὸς. δύναμις δ' ἔχει θερ-
 10 μαντικὴν, διερρηκτικὴν, ἐμμελῶν
 ἀρωγὸν καὶ τὸ ἀεὶ ὑσέραν πατρῶν
 ἀρωγόν, ὡς περὶ δέμασι καὶ κα-
 τὰ τὴν μάστι καὶ πνεύμασι, πνέ-
 μος δὲ ἐχρὸν τοῖς βοῦσι καὶ ὕ-
 γας β' πλῆθος, καὶ περὶ δώσα-
 15 κος πίνης καὶ σπασμάτων, καὶ πνευ-
 ματώσεως μετ' οἶνου καὶ ὠφελόντος,
 καὶ ἀφροδίσια δὲ παρέρμῃ μετ'
 οἶνου μελίσσης, ἀγρίαι δὲ καὶ ἑλμινθὰ
 πλατεῖαν μετ' ὕδατος, σύγχρη-
 σμά τε ῥιζοῦσι μετ' ἐλαίου περὶ
 20 τῆς ἐπιστημασίας, καὶ παραλυτι-
 κῶς, καὶ αἵματι δὲ καὶ ἑφελῶν κατὰ
 χροῖας μετ' ὕδατος ἢ μέλιτος.
 μύρουται δὲ καὶ μαλάγματα καὶ
 ἀντιδότοις, μινύουσι δ' ἐν τοῖς
 ῥομαλεωτέτοις τοῦ κομμάτλου
 ἐλενίου ῥίζας, δολοῦντες αὐτὸν,
 25 ἐν χερσὶ δὲ ἢ διὰ γινώσκοντες, ὅτε
 πύρεθρον γινώσκοντες τὸ ἐλενιον, ὅτε
 τὸ ἐλενιον ἐν τοῖς καὶ πλινκτι-
 κὸν παρέχει.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. ις.
 Σχίνος, ἢ μύρτος πρὸς γινώσκοντες ἐν λιθύνει,
 ἢ δὲ,

leuis, eximia odoris suauita-
 te. Secundum locum sibi ven-
 dicat Indicus, leuis, vber, vt fe-
 rula niger. Tertius est Syri-
 acus, grauis, colore buxeus, &
 odore feriens. Optimus est re-
 cens, albus, abunde plenus, de-
 fusus, aridus, à teredinibus non
 erosus, sine graueolentia, gu-
 stu calidus ac mordens. Vis ei
 ex calfaetoria, vrinam ciet, mē-
 ses pellit, vitijis quæ vuluā ma-
 lè habent, tam impositu quàm
 fotu & suffitu auxiliatur. Cō-
 tra viperarum morsus sextan-
 tem bibere prodest: item ad-
 uersus pectoris dolores, con-
 uulsa, inflationēsq̃ue, ex vino
 & absinthio: venerem ex mul-
 so stimulat, latas ventris ti-
 neas ex aqua pellit, horri-
 bus ex oleo, ante febrium ac-
 cefsiones, & neruorum reso-
 lutionibus oblinitur: vitia cu-
 tis in facie, cum aqua vel mel-
 le illitus emendat. Additur in
 antidota & malágmata. Sunt
 qui admittis helenij comage-
 ni præduris radicibus, adulte-
 rét, quod deprehensu facile est:
 siquidem neq; gustu feruet he-
 lenium, neque validū odorem
 vibrat, vt caput tentare possit.

Odorat iūcus. Cap. xvi.

Odoratus iuncus, in Africa
 b iiij &

DIOSCORIDIS

& Arabia nascitur. Laudatissi-
mus ex Nabathæa : proximus
Arabicus, quem aliqui Baby-
lonium cognominant, alij teu-
chitin : pessimus ex Africa. Eli-
gendus est rufus, recens, flo-
ribus refertus, tenuis, ruben-
tibus fragmentis, qui mani-
bus confricando rosæ odo-
rem emittit, igneæ mordaci-
tatis ad linguam. Floris, cul-
morum, radicisq; est vsus. Vim
vrinæ ciundæ habet, menses
pellit, discutit inflationes, ca-
put aggrauat, modicè astrin-
git, comminuit, excoquit, ac
venarum spiracula laxat. Flos
eius in potu utilis sanguinem
reiciientibus, doloribus sto-
machi, pulmonis, iocineris,
& renum, miscetur antidotis.
Radix astringentior est : ideo
fastidijs stomachi, hydropi-
cis, conuulsis, drachma vnà
cum pari pondere piperis, per
dies aliquot datur. Deco-
ctum vuluæ inflammatio-
nibus, ad defidentium
fotus vtile est.

Calam^o odoratus. Cap. XVII.

CALAMVS odoratus
in India nascitur: melior est
fuluus, dense geniculatus, &
qui assulose frangitur, plena
araneorum

ἢ δὲ, ἐν ἀραβίᾳ. ἐτέρεα δὲ ἐν τῇ
ἀραβίᾳ λεγομένη ἢ πρὸς ἐστὶν κρα-
τιστα. δευτέρου δὲ ἢ ἀραβικῆ,
ὡς ἔνιοι βαβυλωνίον καλοῦσιν, οἱ
δὲ, τευχίτην. ἢ ὅτι λευκὴ ἀρχήστος.
ἐκλέγει δὲ τὴν περὶ σπυρίαν, ἔμ- 5
πυρρον, πολυανθή, ὀλίγη μὲν ὡς καὶ
ἐμπόφυρον καὶ λεπτήν, καὶ ῥοδί-
σαν τῇ ἐν ὠδίᾳ ἐπειδὼν διατεί-
νει) τῇ χροσὶ, καὶ δάκνῃ τῇ γλῶσ-
σαν μὲν πολλὰς πυρώσεως, καὶ 10
σας δὲ τὰς ἀνθρώπους καὶ τὰ καλὰ μὲν
καὶ τὰς ῥίζας. δύναμιν ὅτι ἔχει δια-
ρηπτικὴν, ἐμμελῶν ἀγῶν, πνευ-
μάτων διαλυτικὴν, κεφαλῆς χα-
ρμηρικὴν, ὑποσύφικον μετέως,
ἐπὶ καὶ βυπτικὴν, πεπτικὴν, καὶ ἀνα- 15
σφομπικὴν. τὸ μὲν οὖν ἄνθρωπος ἀν-
θρώπος, ποτίσματος καὶ ἰσχυροῦ περὶ
αἵματος ἀναγωγῆς καὶ πόνης σο-
μάτου, πνεύμονος, ἡπατος, νε-
φρῶν, μήνεται δὲ καὶ ἀντιδότοις,
ἢ δὲ ῥίζα συπτικωτέρα. διὸ καὶ 20
τοῖς ἀσώδεσι σωματικῶς δίδεται
ὕδρωπιώσι τε καὶ σπασμοῖς με-
τὰ ἰσχυρῶς πεπτικῶς περὶ ἡμέρας
πέντε. τὸ δὲ ἀπόζημα αὐτῆς, τῇ
ὡδὲ μύξαν φλεγμοναῖς εἰς ἐγ-
κάθισμα ἀρμόδιον.

Πρὶ Καλάμου. Κεφ. 17.

Κάλαμος ἀρωματικὸς, φύει)
μὲν ἐν Ἰνδία. ἐστὶ δὲ αὐτῇ καλλιπὴς ὁ
κίβρος, πυκνοὶ ὄντας, καὶ εἰς πολλὰς
σκινδαλωδὺς θραυστάς, ῥέμων
ἀρχαίων

25

ἀραχνίαν ἢ σύριγγα, ὑπόλευκος, ἐν ᾧ τῇ διαμασσίσει γλίχρος· στυπτικός, ὑπόδριμς, δυνάει) ἢ ἔρα κινεῖν ποθεῖς. ὅθεν ἀρμόζει μέλα ἀγρώσεως ἢ σελίνου σπέρματος ἀφελήσεις καὶ ποθεῖς, ὑδρωπικοῖς, νεφριτικοῖς, σπληνικαῖς, ῥήγμασιν. ἀρεὶ δὲ καὶ ἐμυλῶα πινόμνος καὶ περυστήμνος, βῆχας τε ἰάται· ὑποδυμώμνος καὶ ἐσπών, καὶ σπυρτήνῃ περὶ τὴν τῆς καπνῆ διὰ σύριγγος ἐλκόμεν τῷ σόματι, ἀφελέεται δὲ καὶ εἰς ἐγκυσισμαλίσματα γυναικεία, καὶ ἐκλύσματα, μίγνυται δὲ καὶ μαλάγματα, καὶ θυμώματα πρὸς ἐνδοδύαν.

Περὶ Βολύμου. Κεφ. ιη.

15 Βόλυσμον τὸ μὲν δένδρον κατὰ μέγεθος λευκοῦ ἢ πυρακαύθης βλέπεται, φύλλα ἔχον ὅμοια πηγαίου λευκότερα, δὲ πολλὰ καὶ ἀειθαλέστερα, γλυνώμνον ἐν μόνῃ ἰουδαίᾳ, κατὰ πᾶσα ἀνὰ ἡμετέραν καὶ ἐν ἀγροπῶ, διαφέρειν αὐτὸ ἐκαστὸν τῶν γένων καὶ μύκει καὶ ἰσχυρότητι, λέγεται γὰρ τὸ λέπιδον καὶ περιχόδες τοῦ θάμνου περὶ τὸν ἴσθμον διὰ τὸ ἐν χειρὶν διερίεσθαι ἴσχυρὸν. Τὸ δὲ ὑποβάλυσμον λεγόμενον ἐπίκειται ἐν τοῖς ὑποκωὰ καύμασι ἐν τελευτή του σιδερέσι ὀνύξι τοῦ δένδρου, εἰ δὲ ἐλίσσον, ὡς καὶ ἔχασον ἔστος μὴ παλεῖον ἢ ἐξ ἢ ἐπὶ τὰ γόας

araneorum fistula, albicans, lentus in mandendo, & astringens, ac cum aliquanta acrimonia amarus. Vrinam potu ciet: quare cū graminis, aut apij semine coctus, in aqua subter cutē fusc morbo, renum vitiis, stillicidio vrinæ, ruptisq; cōmodo bibitur: mēses & potu & apposito pellit. tusi suffitu medetur per se, aut ex resina terebinthina, hausto per arundinē fumo: ad muliebres infessus decoquitur, & clysteribus imponitur. Suffitionibus, malagmatisque odoris gratia cōmiscetur.

Balsamū. Cap. XVIII.

Balsamū, arbor albæ violæ, lycij, siue pyracathæ magnitudine cōspicitur. Foliū rutæ proximum, lōgè cādidius, perpetuū virens: in Iudæa solū quadā valle & Ægypto nascēs. his differēs modis: scabritia, pceritate, gracilitate. Quod igit tenui & capillacea coma est, theristū vocant quasi demessile: fortassis quoniam ob gracilitatē facile demetatur. Æstivis sub ortu Canis ardoribus, arbos vnguibus ferreis inciditur, manātque è plaga succus, quem Opobalsamum vocant: sed tam exiguo stillatu, vt annis singulis, ne plures quidē quàm senī septē mve congij

DIOSCORIDIS

congi cogantur, inibiq; pódus
duplo repéditur argéto. Succī
probatio est, vt fit recés, validi
odori, syncerus, non ad acoré
vergés, dilui facilis, lauis, astrin-
gés, ac modicè mordés gustu.
Sed variè vitiatur, misto ab ali-
quibusterebinthi, cypri, létisci,
balani vngueto: ité fusino, me-
topio, melle, aut Cypri cera li-
quida. quod maleficiū facile
deprehéditur. Nanq; merus in
laneam vesté fufus, neq; macu-
lâ facit, neq; si eluatur notâ re-
linquit: vitiatus auté inheret: &
lac instillatus coagulat, quod
adulterat⁹ nò efficit. Quinetiâ
syncerus in aqua aut lacte ce-
lerrimè liquatur, coloréq; la-
ctescit: vitiat⁹ verò olei modo
innatat, se conuoluens, aut in
stellæ modú diffundés. Synce-
rus senescens crassescit, dete-
riorq; redditur. Hallucinantur,
qui aqua concretú pessum ire,
& ad ima fidere arbitrátur, po-
stea dissipatú supernatare. E li-
gni genere, quod xylobalsa-
mum vocant, probatur recés,
sarmento tenui, fuluum, odo-
ratur, quadámtenus opobal-
samum spirás. Neccessarius etiâ
femini erumpit vsus: quare e-
ligatur flauum, plenum, gran-
de, pôderosum, mordés gustu,
ferués

χρῆς συναθροίσεαι, πελεῖν) ὃ ἐστὶ
τὸ πῶς παθὴνός αὐτὸς πρὸς δι-
πλὸν ἀργύριον. ἐστὶ δὲ ὅτις χαλδός ὁ
ἀσπρόσφατος, τῇ ὁσμῇ τοῦτον καὶ
ἐνλεπνὴς, καὶ μὴ παρεξίζων, ἐνδύ-
ειναι, λεῖος, ὑψων καὶ δάκνων με-
τέως δὲ γλῶσσαι. δολεῖται δὲ ποι-
κίλως, οἱ μὲν γὰρ χρῆσιμα μίσγν-
ουσι αὐτό. ὡς τὸ τερεβινθιον, κύ-
πριον, ῥήγιον, σάκτιον, βλαάνιον,
μετόπιον, μέλι, κηρὸν ἰωρσίνην ἢ
κυπρίνην ὑγρὰ, λείαν. ἐλέγχεται) ὃ 10
ἐν γένει ὁ τοῦτος ἐπισαχεὶς γὰρ ὁ
ἀκέραιος εἰς ἑρῖν ὑψων, καὶ ἐκπλυν-
θεὶς, κηλίδαι ἢ ποιεῖν ὅδε σπῆλον. ὃ
δὲ δεδολωμένος προσμένει καὶ γάλα
καὶ ὃ ἐπισαχεὶς πῆλινσι τῷ ὁσπ-
δεδολωμένος δὲ δρῶ, ἐπὶ ὁ ἀκέραι-
ος ἐκχυθεὶς γάλακα ἢ ὑδατι χεῖ-
ται ταχέως καὶ γάλακτι. ὃ δὲ δε-
δολωμένος ἐπιπλεῖ καὶ δάκνῃ ἐ-
λαιον, συστροφόμενος ἢ διασχεόμενος
ἀσπρόδωτος, τῷ μὲν τοι γένει καὶ ὁ
ἀκέραιος παχυνόμενος, ἐαυτὸν χεῖ-
ρων γίγεται. πλανῶν) ὃ ἢ νομίζον-
τες τὸν ἀκέραιον ἐπισαχύνει ὑ-
δατι εἰς χερσὶν εἰς βάθος περὶ τὸν
εἶτα ἀναπλεῖν ἐν διάχυτον. * τὸ
δὲ ξύλον ὁ χαλεῖν) ξυλοβάλασμον,
δοκιμὸν ὅτι τὸ πρόσφατον καὶ λε-
πτόκαρον, καὶ πυρρὸν ἐν ὧδες, βρα-
χὺ πένον ὁπερ ἐστί. τὸ χαρπύ, καὶ
γὰρ τότε ἢ χερσὶς ἀσχαχία. ἐκλέγου
τὸν ξανθόν, πλῆρη, μέ-
γαν, βαρυὺ, δάκνωντα τὸν γαστή-
ρα καὶ

ἢ πυρεῖται, μετρίως παραπνέ-
 οντα τῷ ὀπιδιόσμου, φέρεται δὲ
 π' ἀπὸ τῆς πέτρας, ὅ δολιχοῖσι τ'
 χειρὶν, πείρμα ὑπερκαθ' ὁμοιον.
 ὅσῳ γνῶσι ἐκ τῶ μετρίον π' ἔχου
 5 ἢ κενὸν ἢ ἀτυόμενον, πεπείλον
 τῇ γένεσι. διώαμιν δὲ ἔχει ἐν ῥ-
 γασάτω ὁ ὅπτος, θερμαντικώτα-
 τος ὢν, σμύχων τὰ ὀπισθοποῦ-
 τα τῶς κόρας, καὶ τὰς σελ' μή-
 τρειαν. Ἰδέτε ἰώμυρος, πρὸς στέμα-
 10 ρος μτ' ῥοδίνης κινωτῆς, ἄχει ὃ ἢ
 ἔμμελμα, ἢ δούτερε, ἢ ἔμβρυα,
 ἢ ῥίγη συγχέεις λυεῖ, καὶ δούρε
 δὲ ἢ τὰ ῥυπαρά τῶν ἐλκῶν, ἔστι ὃ
 καὶ πεπικὸς ἢ οὐρητικὸς πνόμε-
 νος, διουνοῦσιν ἀρμόζων, ἢ τοῖς
 15 ἀκόνιτον πεπωκὸς μετὰ γάλα-
 κτος, καὶ θειοδνίκτοις. μίγνυται
 δὲ καὶ ἀκόποις, καὶ μαλαγμῶσι
 ἢ ἀν' ὀδοῖς, ἢ κατόλου δρασ-
 κωτά τῶν ἔχει τ' διώαμιν ὁ ὅπτος
 τῷ βελιάσμου, δούτερε δὲ ὁ καρ-
 20 πός, ἐλαγχίν δὲ τὸ ξύλον. ὃ ὃ καρ-
 πὸς πνόμενος, ἀρμόζει πνευει-
 πηκοῖς, πειπνευμονικοῖς, βήσου-
 σιν, ἰσχυαδικοῖς, ὀπληπτικοῖς σπο-
 τωματικοῖς, ὀρθοπνοικοῖς, σπο-
 φουμυκοῖς, διουνοῦσιν, θειοδνί-
 25 κτοις, ἢ εἰς τὰ γυναικεία δὲ ὑ-
 ποθυμιάματα εὐθελεῖ, ἢ εἰς ἐγ-
 χαθισματα ὑπερκαθ' ὁμοιον ἀφασ-
 μοῖ τ' μύβαν, ἢ ὀππῶν ὕψα-
 σίαν. Τὸ ὃ ξύλον τ' ἀντ' ἔχει δύ-
 ναμιν τῶ καρπῷ, ὥσπερ αὐτῷ
 βονδεῖ

feruens in ore, modicè opobal-
 samum olēs. Adulteratur semi-
 ne hyperico simili, quod à Pe-
 tra oppido defertur. Sed coar-
 guitur magnitudine, inanitate,
 virium ignauia, sapore piperis.
 Efficacissima vis inest succo, &
 quàm maximè calfaciens: ab-
 stergit quæ tenebras oculorū
 pupillis offundūt, medetur per
 frictionibus vuluæ cum rosa-
 ceo cerato appositus: menses
 quoque, secūdas & partus ex-
 trahit, horrores illitu discutit,
 vlcera fordida expurgat &
 cruda concoquit, vrinam po-
 tu ciet, ægrè spirantibus pro-
 dest: datur in lacte contra a-
 conitum haustum, aut serpent-
 tium ictus: miscetur acopis,
 malagmatis, & antidotis. In
 summa, præcipua autoritas
 succo, secunda semini, mini-
 ma ligno. Semen commodè
 potui datur doloribus lateris,
 pulmonum vitiis, tussi, ischia-
 dicis, comitialibus, vertigi-
 nosis, orthopnoicis, vrinæ dif-
 ficultati, torminibus ac ser-
 pentum morfibz: ad mulie-
 bres suffitus perquàm vtile est:
 vuluam aperit in defesionibz
 balnearū decoctum, & humo-
 rem euocat. Lignū easdem ha-
 bet vires, aliquantò minores.

Ex

DIOSCORIDIS

Ex aqua potum cruditatibus, torminosis, vullis, venatorum ictibus opitulatur, vrinam cit, ad capitis vulnera cum sicca Iri couenit, squammas ofsium extrahit, & ad vnguentorum spissamenta additur.

Aspalathus. Cap. XIX.

Aspalathus, aliis eryfiscetrum, frutex est furculosus, multis spinis horrens. nascitur in Istro, Nisyro, Syria, & Rhodiorum insula: quo ad vnguentorū spissamenta pigmentarij vtuntur. Optimus est grauis, detracto cortice rubens, aut in purpuram vergēs, densus, odoratus, gustatu amarus. Est & alterum genus candidum, lignosum, sine odore: quod deterius habetur. Vim calfaciēdi cum astrictione obtinet. vnde decoctum cum vino ad tetra oris vlcera colluenda conuenit, ad nomas genitalium, & sordida vlcera infunditur: subiectum in pefso, partum extrahit, aluum fistit eius decoctum: & sanguinis reiectionē potu cohibet, vrinæ difficultatem inflationēsq̃ue discutit.

Muscus. Cap. XX.

Bryon, id est musc⁹, à quibusdam splachnon appellatur: in cedro

βονθεῖ δὲ ἀφ' ἡδὲν ὕδατι καὶ πινόμενον ἀπελκίαις, σφόδρα, θυμολήκτοις, σπασμῶσις, ἔρατε ἀγει, καὶ πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ βλάβματα μετὰ ἰερίδος ἀρμόζει ξηραῖς, ἀνάγει δὲ καὶ λεπίδας, πίνονται δὲ καὶ εἰς τὰ πῶν μύρων σύμματα.

Περὶ ἀσπαλάθου. Κεφ. ιθ'.

Ἀσπάλαθος, * οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτον, δάμνος ἐστὶ ξυλώδης, ἀκαύσας πολλαὶ κεκτημένος, ἡννόμνος ἐν ἴστρο καὶ νισύρῳ καὶ 10
συρία καὶ ῥόδῳ, ἥ ἔστιν οἱ κωρελοῖς εἰς τὰς τ' μύρων σύμματα. ἐστὶ δὲ καλὸς ὁ βαρὺς, καὶ μετὰ τὸ πεπλεγμέναι ὑπερῶδης ἢ πορφυρίζων, πυκνός, συλώδης, πικρίζων ἐν τῇ 15
γεύσει, ἐστὶ δὲ πικρὸν καὶ ἔστιν αὐτῷ λευκόν, ξυλώδες, ἀνοσμὸν, ὃ δὴ καὶ χεῖρεν κατέστηκε. Διῶμα-
μιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν μετὰ σύμματος. ὅθεν πρὸς τε τὰς ἀφθας ἐλκυσθεῖς μετ' οἴνου καὶ διακλυζόμενος ἀρμόζει * καὶ πρὸς 20
τὰς ἐν αἰδοίοις καὶ νομάς καὶ ἀκαθαρσίας ἐγκλυζόμενος, καὶ πρὸς τὰς ἐξυλίας, ἐμβρυά τε καὶ ἀσπᾶ μινύμνος περὶ τὸ δὲ ἀφ' ἡμᾶ αὐτοῦ κοιλίαν 25
ἐσθισι καὶ αἵματος ἀναγωγῇ πωδέν, δυσουρίαν τε καὶ ἐμπνεύματωση λύει.

Περὶ βρύου. Κεφ. κ'.

Βρύον, ὡς πηγὴν δὲ σπλάγχχον καλεῖται, συρσκόμνον ὅτι δὲν δρῶν

δένδρον καθεΐνον, ἢ λευκόνων ἢ
δριλίων. διαφέρει δὲ τὸ * κέδρινον.
δευτερον δὲ τὸ λευκόνων, ἔστι δὲ αὐτὸ
τὸ εὐωδέστερον, καὶ λευκὸν καλόν, τὸ
δὲ μελανίζον χεῖρον. Διωμάμιν δὲ
5 ἔχει συμπικνύου ποιούτω παρὲς τὰ
σπεί μύτην ἐν ἀφελήμασιν εἰς
ἐγκάψισμα, μίγνεται δὲ καὶ μύ-
εις βαλανίοις καὶ χρίσμασι διὰ
τὸ ἐν αὐτῷ συμπικνόν, καὶ εἰς θυ-
μαμάτων δὲ καὶ ἀκόπων σκευα-
10 σίαν ἐστὶν οὗδατον.

Πεὲλ Αἰαλλόχου. Κεφ. κβ.

Αἰαλλόχον ξύλον ἐστὶ φεβ-
μενον ἐκ τῆς Ἰνδίας, καὶ * ἀ-
ερίας θυμῆς, ὡς γλυκύνον, ἐν αὐ-
15 δες, παρὰ σφον ἐν τῇ γούσει μὲν
ποσὴς πικρίας, φλοιὸν ἔχον δε-
ματώδη, καὶ ὑποπικνόν. ποιῶν
δὲ διαμαστώμενον καὶ διακλυ-
ζόμενον τὸ ἀφελήμα παρὲς ἐνω-
δαν σώματος, καὶ διάπασμα δὲ
20 ὅλου τοῦ σώματος ὅτι θυμιά-
ται δὲ αὐτὴν λεβανωτῷ, ἢ δὲ ῥί-
ζα αὐτῆς < ὅλην πνομήν, συ-
μάχου παλάδου καὶ ἀτονίαν
καὶ καύσωνα παρηγορεῖ τοῖς
τῆ ἀλγούσι πλεονέον καὶ ἥπαρ
ἢ δυσεντερικοῖς ἢ σφοδρὸς
25 νοῖς, ἀρήγει πνομήν
μεθ' οὗδατος.

Πεὲλ Ναρκάφθου. Κεφ. κγ.

Ναρκάφθου, οἱ δὲ γάρκαφθον, καὶ
τὸ τοῦ ἐκ τῆ Ἰνδίας κομίζεσθαι. ἔστι δὲ
φλοιῶδες, συσχυρὸν καὶ πικρὸν ἐν
καύσ,

cedro arbore, populo alba, &
quercu inuenitur. Optimum
est cedrinum, proximum po-
pulneum: in quo genere can-
didum & odoratius praestat, ni-
gricans improbat. Astringen-
di vim habet. Decoctum in-
fidentium vulvis vtile: vnguen-
to balanino, oleisque inspif-
sandi gratia inseritur, thymia-
matum, acoporūque compo-
sitionibus conueniens.

Agallochum. Cap. xxi.

Agallochū, lignum est quod
ex India atque Arabia depor-
tatur, thuiæ ligno simile, ma-
culatum, odoratum, gustu a-
stringens, cum quadam ama-
ritudine, cute verius quàm cor-
tice vestitur, aliquantulum ver-
ficolor. Manditur, aut deco-
cto os colluitur, commendan-
di halitus gratia. Sudores arce-
toto corpori insparsum: pro
thure ad suffimenta substitui-
tur. Radix epota drachmē vni-
pondere, humida stomachi vi-
tia, & imbecillitatē, feruorē-
que mulcet: si lateris, iocineris-
ue dolor excruciat, si dysente-
ria, aut tormina infestant, ex
aqua bibere prodest.

Narcaphthum. Cap. xxii.

Narchaphthū ex India deferit,
corticofum, simile sycomori li-
bro;

DIOSCORIDIS

bro quod iucūdi odoris gratia suffitur. Miscetur thymiamatis compositis : constrictionibus vuluæ suffitu prodest.

Cancamum. Cap. XXIII.

Cancamum Arabici ligni la chryma est, mirrhæ quodammodo similis, virosi gustus, quā ad suffimenta vsurpant. Vestes eo, additis styrace & myrrha, suffiuntur. Vim proditur obtinere extenuādi obesos, si ternūm obolorum pōdere ex aqua, aut mulso aceto plusculos dies ebibatur, lienosis datur, comitialibus, & suspiriosis: menses cum aqua mulsa pellit, oculorū cicatrices confestim emēdat, vino madefactū medetur eorūdem hebetudinibus, aduersus gingiuas humore pręgnanteis, dolo resq; dētiū, nō aliud efficacius.

Cyphi. Cap. XXIII.

Cyphi odorati suffimēti cōpositio est, dicata diis, qua abū dé Ægyptij sacerdotes vtūtur. In antidota misceri solet, suspiriosis datur in potu. Permulta componendi rationes, quarū vna hæc est: Sumito cyperi dimidiū sextarium, cū pari bacarum iuniperi adultæ modo: vux passæ pinguis, exēptis vinaceis, minas duodecim: resinæ repurgatæ minas quinq; calami

κός, θυμιάμωρον διὰ τὸ εὐωδία, καὶ μύρρον τοῖς σκευαστοῖς θυμιάμασι, ὡφελὲν καὶ μύρραν ἐσθλὴν ὡς ἀποθυμιάσθην.

Περὶ Καρχαμου. Κεφ. κγ'.

Καρχαμον δάκρυον ὅστιν ἀφ' αἵματος ἐξ ὅλου σμύρνης* ποροεικός, βρομῶδες ἐν τῇ γένεσι, ὥσπερ ὡς θυμιάματι χρῶνται. ὡς ποροεικός, ζοισὶ δὴ καὶ τὰ ἱμάτια μὲν σμύρνης καὶ εὐρακος. δάμειν δὲ ἰσχυρεῖται ἔχειν, ἰσχυραντικὴν τῶν κατὰ τὰ πόμπεων, τοιούτου πληθὺς πινόμενον, συν ὕδατι ἢ ὀξυμέλιτι ἐφ' ἡμερὰς ἡμέρας, δίδεται καὶ σπληνικοῖς, καὶ ἐπληκτικοῖς, καὶ ἀσθματικοῖς. ἐμμελὴ δὲ ἄγει σὺν μελιχράτῳ, καθαίρει δὲ καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς παχέας οὐλὰς, καὶ ἀμεινωπίας ἰάται, διελθὲν οἶνον πρὸς τε μυσθίσις οὐλῶν καὶ ὀδονταλγίας, ὡς οὐδὲν ἑτέρον ποιεῖ.

Περὶ Κύφως. Κεφ. κδ'.

Κύφι θυμιάματις ὅτι σκευασμένη ἐστὶν ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω. χρῶνται δὲ αὐτῷ κατὰ κόρον οἱ ἐν αἰγρῶπι ἰερεῖς. μύρρηται δὲ καὶ ἀπὸ πᾶσι τοῖς, καὶ ἀσθματικοῖς δίδεται ἐν ποτίσμασι. σκευάζεται δὲ αὐτοῦ ἐμφέρονται σπληνογες, ἐν αἷσι δὲ καὶ αὐτῇ κωπείνῃ ἡμῖν ἔσονται, ἀφ' ἡμερῶν ἀδελφῶν τῶν αὐτό. σφιδων λιπαρῶν ἐκχυρῆσαι, ἀρπάζειν μὲν αἷμα, ἔπειτα περικυβαρῶν μὲν αἷμα καὶ

μοῦ

κεου ἀρωματικοῦ, ἀσπιλάθου,
 χίνου, ἐκάστου μῶν ἄ. σμύρ-
 νης < 16. οἴνου παλαιού ἑξῆς
 θ'. μέλιτος μῶς β'. ἐκτριγ-
 τίσας τὴν σαφίδα κόψον καὶ λεί-
 5 ανον μετ' οἴνου καὶ τῆς σμύρ-
 νης, καὶ τὰ ἄλλα κόψας καὶ σί-
 σους, μίξον τοῦτοις, ἑασόν τε συμ-
 πτεῖν ἢ ὑάειν ἄ'. εἴτα ἐψήσας τὸ
 μέλι ἄχρη κολλώδους συστάσεως,
 μίξον ἐπιμελῶς τὴν ῥητίνην τε
 10 τικῶσαν· εἴτα τὰ λοιπὰ συνανα-
 τεύσας ἐπιμελῶς ἀποπίπτειν εἰς
 ἀγγεῖον ὁσφράκιον.

Περὶ Κρόκου. Κεφ. κβ΄.

Κρόκος ἐστὶ κρόκιστος ἐν ἑαρι-
 κῇ χεῖρσι, ὁ κορύκρος, πρὸς σφάτος
 15 τ' ἢ ἐν χερσὶν, ἐλίσσον τὸ λευκὸν ἑ-
 χον ἐπὶ τῆς ἑλικος, ἐπιμύκης ὁ-
 λομελὴς, ἄφραγτος, * ἀνέλλι-
 πὴς, παλῆρης, βλάπτων ἐν δίοσει
 τὰς χεῖρας, οὐα ἐυρωπῶν ἢ ἐκ-
 μάζων, ἐπακτικὸς δὲ ἐν τῇ ὁσ-
 20 μῇ καὶ δειμῇ· ὁ γὰρ μὴ τινύτης
 ἢ παλαιὸς ὅστις, ἢ βιβρεμύδης.
 δευτέρου δὲ ὁ ἐκ τῆς πρὸς λυ-
 κίαν κορυκίου, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ λυ-
 κιακοῦ ἐλύμπτου. εἴτα ὁ ἐξ αἰγῶν
 τῆς αἰτωλίας, ὁ δὲ κυρτωαῖος ὁ
 25 ἐκ καντοείας, πάντων τῶν κα-
 τὰ τὴν σικελίαν, ἁδένης κατὰ
 δαμάμιν, λαχρόδεις ὄντες παλ-
 τες. διὰ μὲν τὸ πλούχιον ἢ
 εὐχρησι οἱ ἐν τῇ ἰταλίᾳ πὴν θύ-
 αιν βλάπτοντες, τούτῳ χεῖνται.
 πελλοῦ

lami & iunci odoratorum, &
 aspalathi, singulorum minam:
 myrrhae duodecim : vini vete-
 ris sextarios novem, cum dua-
 bus mellis minis: vnam passam
 detractis vinaceis tufam, cum
 vino & myrrha subigito: cate-
 ra tufa & cribrata adiiçito, die
 vno humorem cōbibere fini-
 to, dein mel coquito dum sibi
 glutinis asciscat crassitudinem,
 eliquatā refinam accuratē per-
 mifceto cū reliquis diligēter cō-
 tritis, & in fictile vas recōdito.

Crocum. Cap. X X V.

Crocum optimū in medēdi
 vfu coryceū, recēs, & boni co-
 loris, paulū candidi gerēs in ca-
 preolo, oblongū, omnibus suis
 partibus cōstās, nō fragile, ple-
 nū, à quo detractū est nihil, qđ
 madefactū manus inficit, nec
 fitū redolet, aut cariem sentit,
 subacre: sin hui⁹ generis nō est,
 aut vetus, aut humore perfusū
 creditur. Secūsus locus datur
 Coryceo, è tractu Lyciæ con-
 termino. Tertius Lycio, è mō-
 te Olympo. dein ex Ægibus
 Ætolia. Cyrenaicū & Cēturi-
 pinū inter Sicilica omnia viri-
 bus infirmius est. Omnīū natū-
 ra oleracea. It li tamē ob fuc-
 ci copīā, & coloris venustatē,
 tingēdis mortarijs dicauerunt:
 quibus

DIOSCORIDIS

quibus de causis magno vendi-
tur, Vtilissimū in medicina qđ
antē descripsimus. Adulteratur
immisto crocomagmate tulo,
atque etiam sapā sublitu: con-
trita, quōd pondus adiiciatur, si-
mul argēti spuma, aut plūbagi-
ne: sed maleficiū declarat infu-
dens pulvis, præsertim si defru-
tum in odorādo subolet. Thef-
salus ipsam tantum odoratū ef-
fe voluit. Alij exitiosum, tribus
drachmis ex aqua potis. Pro-
culdubio vim coquendi, emol-
liendi, atque substringendi ha-
bet: vrinam cit, elegantem co-
lorem præstat, qui ex passo bi-
berint, crapulam non sentient:
oculorum fluxiones illitū cum
humano lacte, cohibet: additur
in potiones, quæ interaneorū
causa tēperantur: ad vuluē etiā
sedisq; cataplasmata, vtiliter in-
ditur: venerē stimulat, vergētes
ad ignē sacrum inflāmationes
mulcet, auriculariis collectio-
nibus vtile. Quōd facilius cōte-
ratur, in calido fictili sole sicca-
ri oportet, celeritēq; versari.
Vrinam mouet radix ex passo
pota.

Crocomagma. Cap. XXVI.

Fit etiam expresse vnguenti
crocini odoramenti, & in for-
mas digestis, qđ crocomagma
vocat

πῶλλ' δὲ πωρῶσκειται διὰ τῶ-
το. εἰς δὲ τὰ φάρμακα, ὁ πορῶ-
γμαμένος ἐστὶ χρῆσιμος. διδύτα
δὲ μίξει κροκομαγματος κεκομ-
μῶρου, ἢ δὲ ἑψηματος ὑποδυσφό-
μῶρος συνωττειμμένου, εἰς τὸ βα-
ρυσταθμίσαι, λιπαρῶν ἢ μολυσ-
σθάνων. διηκοῖ δὲ ταῦτα τῷ, τῷ
ἐν τῷ ἐχθρῷ κοριορτῶδες, καὶ τὸ ὅ-
σμιλν ἐψηματος πόδι πυρρῶν.
* Ἐχει δυνάμιν σπερμικὴν, μαλα-
κτικὴν, ὑποσφουσαι, οὐρητικὴν, 10
παρέχει εὐχρίαν, καὶ ἀκράτα-
λός ἐστι μετὰ γλυκὺς πινόμενος.
ρεῦμά τε ὀφθαλμῶν ὀπτησίμε-
νος σέλλει, συνὶ γάλακτι γυναι-
κεῖα. μύζῃ τε καὶ τοῖς ποσὶ
τῷ ἐν τῷ ποτίσμασι χρῆσιμος, 15
καὶ ποσὶ δέμασι καὶ καταπλάσμα-
σι τοῖς ποσὶ τῷ μύζῃ καὶ δα-
κτύλοις, παρίσχει δὲ καὶ ποσὶ ἀ-
φροδίσια, τὰς ἑρυσσιν καταπλάσ-
μασι, καὶ εἰς τὰς ὀφθαλμῶν χρῆσιμὸς. 20
φασὶ δὲ καὶ ἀναιρετικὸν αὐτὸν εἶ-
ναι μὲν ὑδατος πινόμενον πρὸς
αὐτὸν γίνεσθαι, δεῖ ἐν ἡλίῳ ὑλῆν
ἐν ὀφθαλμῷ θερμῶ ταχέως ὅ δεῖ
στέφειν, καὶ ἢ ῥίξα δὲ αὐτοῦ πινόμε- 25
νῃ συνὶ γλυκεῖ, οὐρα κηεῖ.

Περὶ Κροκομαγματος. Κεφ. κς'.

Τὸ δὲ Κροκομαγμα γίνεται ἐκ
τοῦ κροκίνου μύρης, τῶν ἀρωμά-
των ἐκ πεδύων, καὶ ἀπ' αὐτῶν,
δένων,

διεργων, ἐστὶ δ' αὖτ' τὸ ἐν ὧδες χα-
 λὸν, μέσως κατὰ σφυρῶν, βα-
 ρὺ, μέλαν, ἄξυλον, ἐν τῷ διε-
 ρύμῳ ἰσχυρὸς, κερκιδες τὴν
 χροίαν, λεῖον, ὑπόκιρρον, βάπτον
 ἰσχυρὸς τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν
 γλῶσσαν, ἐπιμύρον τὲ συχνὰς ὀ-
 ρας.* Διούκειον δὲ ἔχει σμηκτι-
 κὴν, πῶν ἐπισκοπούτων ταῖς κο-
 ραῖς. οὐκ ἐπιπλὺν, μαλακτικὴν,
 πεπικνύει, θερμαντικὴν. ἀνα-
 10 λογεῖ δὲ κατὰ πόσιν τῇ τοῦ
 κρόκου διωάμεν. πλεῖ-
 σον γὰρ τοῦτου με-
 τεύειν φεῖν.

Πεεὶ ἐλεγκίου. Κεφ. κζ'.

Ελέγκιον φύλλον ἔχει φλόμα πῶν
 15 στενοφύλλων παρὰ πλῆστα, τεσσά-
 ρα δὲ καὶ ἐπιμήκη, χαλκὸν δὲ
 οὐκ ἀνίστην ἐν τοῖς τόποις· ῥίζαν
 * ὑπόκιρρον, ἐν ὧδῃ μετέλλει, ὑ-
 ποδερμὺν, ἀφ' ἧς εἰς τὴν φύ-
 λιν καὶ δάκρυ ἐπὶ τῶν κρινῶν ἢ
 20 ἄλλων λιπερῶν παρὰ φύσιν λαμ-
 βάνονται, γίνεται δὲ ἐν ὀρενοῖς καὶ
 συσκότοις καὶ ἀνέμοις τόποις. ὀρύσ-
 σεται δὲ ἢ ῥίζα θέρει, καὶ τεμ-
 νομένη ξηραίνεται, κατεῖ δὲ τὸ ἀ-
 φέλημα αὐτῆς πνόμιον οὖρον.
 25 καὶ ἐμύλα αὐτῇ δὲ ἢ ῥίζα λαμ-
 βανόμεν ἐν ἐκλικτῷ μετὰ μέ-
 λιτος, ἀμύζει βελίον ἔρτυπνοί-
 ας, ῥήγμασι, σπύσματος, ἐμ-
 πνευματώσει, θηλείων δὴγμα-
 σι καὶ δόλκις θρῆναιτικὴν ὑπάρχειν.
 τὰ δὲ

vocant. Optimum est odora-
 tum, modice myrrham olens,
 grave, nigrum, ligni expers, la-
 ue subamarum, quod madefa-
 ctū croci colorem reddit, gu-
 statumque vehemēter dentes
 ac linguam inficit, multis du-
 rās annis, quale est quod à Sy-
 ria defertur. Habet suas vires
 ad delenda quæ caliginem ocu-
 lis obuersant: vrinā cit, calfacit,
 cōcoquit, & emollit. vires cro-
 ci proportionē quadamtenus
 repræsentat, quandoquidē plu-
 rimam croci partem sibi cro-
 comagma vendicat.

Helenium. Cap. XXV II.

Helenium folia habet ver-
 basci angustioris folij, aspe-
 riora, oblonga: caulem qui-
 busdam in locis non emittit:
 radicē subalbidam, interdum
 subrufam, odoratam, subacrē,
 vegetam, magnam, ex qua a-
 gnatę propagines liliorum aut
 ari modo feruntur. Montibus
 in vmbrosis, siccōq; solo pro-
 uenit. Foditur estate radix, par-
 ticulatimque dissecta siccatur.
 Potum radicis decoctum men-
 ses & vrinās ciet. ipsaq; in ec-
 legmate ex melle prodest tuf-
 si, orthopnoæ, ruptis, cōulsiis,
 inflationibus, & serpentium mor-
 sibus. In summa excalfaciens.
 C Folia

DIOSCORIDIS

Folia ex vino cocta vtiliter ichiadidis illinuntur. Heleniū sto macho vile in passō cōditū: si quidem salgamarij paululum siccata[m] radicem, mox decoctum, & frigida aqua madefactam, in sapam conijciunt, & ad vsus recondunt. Trita potaque ad cruentas excreationes efficax est.

Heleniū Ægyptiacum.

Cap. XXVIII.

Alterū helenij genus in Ægypto gigni Crateuas tradit: herba est cubitalibus ramulis, serpilli modo per humum repentibus, foliis lenticulæ circa ramos, sed longioribus crebriorque, radice pallida, digiti minoris crassitudine, per ima tenui, supernè crassiore, cortice nigro. Nascitur in maritimis collibusque. Radix vna in vino epota, contra serpentium ictus auxiliatur.

Omphacium, oleūmq;

Cap. XXIIX.

Oleū quod ex immaturis oliuiis exprimitur, ad multos vsus rectè valētibus accommodatissimū: omphacinū id appellatur. Præstat recēs, odoratum, quod non mordeat. Tale vnguentorum compositionibus idoneum intelligitur. Stomacho

τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ἐπιπλάττειται ἀφελθέντα μετ' οἴνου, ἰχθυαδικοῖς ἀφ' ἡμῶν· ἐστὶ δὲ καὶ ἐν σμαχος ταειχουδεῖσσι ἐν γλυκεῖ· ἐξησθάναντες γὰρ αὐτ' ἐπ' ὀλίγον οἱ ἀλμυροὶ, εἴτα ἀφελήσονται, ἀποβρέχουσιν ὕδατι ψυχρῷ· εἴτα βάλλοντες εἰς ἕψιμα, ἀποπίθονται εἰς χυτῆσιν, πειεῖ δὲ λεία πινομένη αἰμοποιοῖς.

Πειεῖ Ελενίᾳ αἰγυπτίᾳ.

Κεφ. κη' 10

Ελενιον ἄλλο ἰσχυρὴ κρατεῦσας γινώσκειται ἐν αἰγυπτίᾳ· πόα δὲ ὅστις κλάνας ἔχουσα πηχυαῖος, ἐπὶ γῆς ἐρριμμένῳ ὥσπερ τὸ ἔρπυλλον. φύλλα δὲ τοῖς τοῦ φακοῦ ὅμοια, μακρότερα δὲ καὶ πολλὰ πλείονα τοῖς κλωνίοις, ρίζαν ὀχρεάν, πάχος δακτύλου μικροῦ, καὶ πτωδὲν λεπτὴν, αἰσθάνεται παχυτέραν, φλοῖον ἔχουσαν μέλανα φύεται ὅτι ἐν περὶ θηλαστικοῖς τόποις καὶ γαλόφοις. Δύναμιν ὅτι ἔχει μετ' οἴνου πινομένη μία ρίζα, θηλειοδύκτοις βοηθεῖ.

Πειεῖ Ελαίου ὁμοποιητοῦ.

Κεφ. κθ' 20

Ελαιον ὡς ἐν ὑγείᾳ χυτῆσιν ἀείρον τὸ ὁμοποιητοῦ· ὁ καὶ ὁμοφάκμον καλεῖται· τούτου διαφέρει τὸ νέον. ἀδύνητον ἐν ὧδες, χυτῆσμον δὲ τὸ τοιαῦτον καὶ εἰς τὴν τῶν μύρων κατασκευήν· ἐστὶ δὲ καὶ ἐν σμαχος διὰ

vtile

διὰ

διὰ τὸ σφύρειν καὶ οὐκ ἔχειν σαλπικόν·
καὶ ὁδόντων κρατυπικόν, κρατού-
μενον ἐν τῷ στόματι. καὶ ἰδρώτων
ἰσχυρῶν.

Περὶ Ἐλαίου κοινῶς. Κεφ. λ'.

Τὸ δὲ καὶ παλαιότερον καὶ λιπαρώ-
τερον, εἰς τὴν τ' φαρμάκων χρῆσιν
ἐνθελόν κοινῶς δὲ παλαιόν, θρ-
μαστικόν ἐστὶ καὶ μαλακτικόν γα-
στρός, διὰ περιχυλίσον φυλάσσον τὸ
σώμα, ἐτοιμότερον παρὰ τὸ ἐν-
10 γείας ποτὶν ἐστὶ καὶ ἐνκοίλιον καὶ
μαλακτικόν, ἀμβλύον τε παρὰ τ'
ἐλκόντων φαρμάκων δύναμεις ἐν
τῇ μίξει, δίδωσι δὲ καὶ πρὸς τὰ θα-
νάσιμα συνεχρῶσθαι τοὺς ἰσχυροὺς καὶ ἐξ-
κεῖθεν καὶ θανάτους δὲ ὅσον κοπύλλῃ
15 σὺν πικρῇ ἰσχυρῶν ποθέν ἢ ὕ-
δατι. σφοδρῶς τε ἐν ποτὶ, ὡς
λίμως δίδωσι καὶ πικρὰ ἐλθόν
καὶ ἰσχυρὰ ἐξ πλῆθος, ἐλμυθὰς τε
ἐμβάλλει, καὶ ἐνίσταται δὲ τὸ αὐτὸ,
μάλιστα παρὰ τὰ εἰλεώδεις. τὸ δὲ
20 παλαιὸν θρμαστικώτερον καὶ θα-
φρητικώτερον παρὰ τὸ ἐξυδρῆσαν
τὸ ὑπάλκιμα, μικλίον δὲ εἰ μὴ πα-
ρεῖν παλαιὸν ἔλαον ὕδατι, κατὰ κε-
ράτους εἰς ἀλγείον τῷ παρόντος τὸ
κρείσσον, ἐλκῶς ὅχι μάλιστα πα-
25 ρος καὶ χρῶς τὸ αὐτὴν τῷ προ-
σημῶ ἐπιδέρεται δύναμιν.

Περὶ Ἐλαίου ἐν ἀγείας

ἔλαιας. Κεφ. λβ'.

Τὸ δὲ ἐν τῇ ἀγείας ἔλαιας ἔ-
λαον, * συνηκώτερον παρὰ τὸ
τῷ

utile est, quodd astringat: gin-
giuas contrahit, dentes firmat,
si contineatur in ore, sudores
cohibet.

Oleū cōmune. Cap. XXX.

Et quod vetustius ac pingui-
us, eò ad medicamenta aptius
est. Et (vt reliqua in commu-
ne dicantur) omne oleum cal-
facit, emollit ventrem, à per-
frictionibus corpus tuetur, ip-
sumque promptius ad obeun-
da munera reddit, aluū emol-
lit, vlcerātium venenorum vi-
res permistum hebetat, contra
venena datur, absidue potū red-
ditūmque vomitionibus, soluit
aluū heminæ mensura cū pa-
ri ptisanæ succo aut aqua po-
tum, ad tormina calidum si-
mul decocta ruta tribus sexta-
riis in potu datur, ventris ani-
malia pellit, idem maximè ilei
intestini morbo laborantibus
infunditur. Vetus magis calfa-
cit & vehementius discutit, o-
culorum claritati subtilitū con-
fert. Si vetusti non sit occasio,
in vase decoquitur ad mellis
crassitudinem, vt vetustatē re-
præsentet.

Oleum syluestris oliuæ.

Cap. XXXI.

Oleū qđ syluestres oliuæ fun-
dūt, vehemēter astringit, & ad
c ij sano.

DIOSCORIDIS

fanorū vsus secundū sibi locū
vêdicat. In dolorib⁹ capitis vti-
liter p rosaceo substituitur, sud-
diores arcet, defluētes capillos
inhibet, furfures, vlcera capitis
manātia, scabiē leprāsq; abster-
git: tardius canitiē sentiūt, qui
eo quotidie perunguntur.

Oleū candidū. Cap. xxxii.

Candidum oleū fit hoc mo-
do: Album colore, nec annicu-
lo vetustius, in nouum fictile
oris patuli funditur, centum he-
minarum mensura, & sub so-
lem media quaque die cōcha
refunditur: ex altōque demitti-
tur, vt asidua deuolutiōe, i ctū-
que agitātū respumet: octaua
die scœnum græcū mū dū quin-
quaginta denariorū pondere,
calida aqua madefactū donec
emollescat, in supradictū oleū
deiciitur, ita ne extillet aqua:
postea tedæ præpinguis piceæ,
assulatim cæfæ æquale pondus
adiicitur, & trāfactis octo die-
bus, oleū cōcha mouetur. Vbi
candorē contraxerit, in vas no-
nū vetere vino affusum recōdi
debet, substratis fertulæ Cāpa-
næ corollis drachmas vndecim
pēdentibus, cū pari iridis pon-
dere: sin minus, rursus soli mā-
dandū, & idem munus obeun-
dum, vsque dum inalbescat.

Sicyoniū.

Ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, δευτέρου καφά-
λαχουσι δὲ ἀντὶ τοῦ διῆναι ἀφ' ὧν
ἐπέχει καὶ ἰδρῶντας καὶ τετραχί-
ούσας, ἀπὸ σμύρνης δὲ καὶ πύργου,
καὶ ἀχώρας, καὶ ἰσρίας, καὶ λέπρας·
βρασθὲν δὲ πολλοὶ καὶ δ' ἐκείνην ἡ-
μέραν ἐπαλαφόμενον.

Ελαιον λευκόν. Κεφ. λβ.

Λευκῶν ἐστὶν ἔλαιον ἕτοιμασθαι
τὸ τῇ χρῶσιν μὲν λευκόν, ἡλικίαν δ'
μὴ πλεον ἐνιαυτοῦ, ἔχει εἰς κερα-
μεῖν ἡ γλίσσον παλιντομον, καμνόν, 10
ἐστὶ δὲ τὸ μέτρον κοίτης αἰ. εἴτα θεί-
σιν ἡλίον, ἀνάχει καὶ χυμὸν καὶ ἐκεί-
νην ἡμέραν καὶ τὸ μέτρον ὑπόδι τῇ
καλαφῶσιν χρῶμενος, ἵνα τῇ συνε-
χῇ κυλίσσῃ καὶ πληρῇ μελίσσας
καὶ ἀφρίσιν. τῇ δὲ ἰδρῶν ἡμέραν, βρέ- 15
ξας πλέως καθαράς < ν. ἐν ὑδατί
θρῆν, ἐμβάλε μελίσσας καὶ χρῶμενος
εἰς τὸ παρρησιμῶν ἔλαιον χωρὶς
τὸ σφαιρίσαι τὸ ὑδρὶ προσποδός
δὲ καὶ δαλὸν πιτύνῃς ὥς ὅτι λιπα-
ρώτατον καὶ εἰς λεπτόν καὶ τετραμέ- 20
νον τὰς ἰσας ἡλικίας, καὶ ἕτως ἔασον
ἄλλας ὁκτώ ἡμέρας διηθεῖν· καὶ
ταῦτάς ἀνάχει τῷ κοίχῃ τὸ ἔλαι-
ον. τότε λοιπὸν εἰ μὴ εἴη τὸ τέλει
τετελευτῆς, εἰς καμνὸν ἀλγείον παρ-
εκλισμένον, οἶνον παλαιὸν καὶ ἀκα- 25
ράτους, ἀποπίνεον προῦπεσσωμέ-
νων μελισσῶν σφαιρίσκειν· ἀλί-
σκων ὁκτὼν ἰδ. καὶ ἵρεως τὸ ὅσον· εἰ
δὲ μὴ, πάλιν ἐν ἡλίῳ θεῖον ἀνὶ ὁ. καὶ
ἐργασίον ἀλγείας ἢ λευκὸν χρῶμεται.

Ἰτερὸ

Περὶ Σικωνίου ἐλαίου.

Κεφ. λγ.

Εἴνεστι ὃ καὶ σικωνίον τὸ περι-
εχόμενον οὗτω σκευάζειν· εἰς λέβη-
τα κερασοτέρωδον, πλατύτα-
μον, ἐν ἧς νέον ἐλαίου ὁμοτε-
λοῦς καὶ λευκοῦ χροῦ α'. καὶ ὕδατος
ἡμίχρη, καὶ κούφου πυλὸς κινῶν
περατέως· ὅταν δὲ ἀναλίσκηται, ὑ-
πόστασεν τὸ πῦρ καὶ ἰσχυρὰς ἀπτο-
κόνησεν τὸ ἐλαίον, εἴτα ἄλλο ἐ-
πεσθὲν ὕδατος συνανέξουσιν αὐτῷ καὶ
τὰ λοιπὰ πείσους κατὰ σοι ὑ-
ποδεδεικται, ἀπὸ δε. σκευάζεται
δὲ τοῦτο μέλιτα ἐν σικωνίᾳ σι-
κωνίον καλούμενον. Διῶαται δὲ
ἐν χειρὶ ποσὶς θέρμαντικῇ, ἀρμόζον
ἐν πυρετοῖς καὶ τοῖς περὶ νεύρα
πάθεισι. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ γυ-
ναῖκες, ἐπὶ τῇ* σιλοπύῳ.

Ρύπος βαλανείων.

Κεφ. λδ.

Ὁ ὅ ἐν τοῖς βαλανείοις συνα-
ερόμενος, διῶαται θερμαίνῃ, μα-
λάσσειν, διαφορεῖν, ῥαχίσαι τε καὶ
κοινυλάμασιν ἐν διαχρίσι.

Ρύπος ἐν τῇ πελαίᾳ.

Κεφ. λε.

Ὁ δὲ ἐν τῇ πελαίᾳ περι-
εχόμενος τὴν κόνην, εἰσὶν δὲ
ρύπω, τὰς περὶ τοὺς κοινύ-
λους συριφὰς ἐπιπυρέμενος ὡ-
φείει· καὶ ἰσχιαδικὸς θερμὸς
ἀντὶ μαλάγματος ἢ πυλίας ἐ-
πιπυρέμενος.

Ρύπος

Sicyonium. Cap. XXXIII.

Sicyonij componendi ratio
hæc est. In lebetē oris lati stan-
no inductum, funditur olei al-
bi quod crudæ oliæ reddide-
runt, congius vnus, aquæ semi-
congius: leui id igne coquitur,
leniter mouendo: at vbi bis ef-
ferbuit, & subtracto igne refri-
xit, innatans oleū concha de-
capulatur, & adiecta noua a-
qua cōseruescit, & reliquis vt
diximus peractis reponitur. In
Sicyonia maximè fieri cōsue-
uit, Sicyonij inde accepto co-
gnomine. Calfactoriā ad quen-
dam vsq; modum vim habet.
Febri ac neruorum vitis pro-
dest. fœminæ ad commendan-
dum faciei nitorē eo vtitur.

Strigmenta balnearum.

Cap. XXXIIII.

Strigmenta à balneis calfa-
ciunt, molliunt, discutiunt: ad
sedis rimas & condylomata
illinuntur.

Strigmēta palæstrica.

Cap. XXXV.

Illa verò quæ ex palæstris
puluerē sibi ascuerunt, in for-
dis speciem redacta, articulo-
rum nodos imposita adiuuāt:
ischiadici in fetus aut mala-
gmatis locum, calida commo-
dè sufficiuntur.

C iij Strigmen

DIOSCORIDIS

Strigmēta gymnasiōrū.

Cap. XXXVI.

Deraſe gymnasiōrum parietibus simulacrisque fordes, calfaciunt: tubercula, quę ægrē ad coſtioneſ perducuntur, diſſipant: deſquammatiſ & vlceribus ſenum proſunt.

Elæomeli. Cap. XXXVII.

In Palmyris Syrię, quod elæomeli vocant, ex quodā caudice manat, oleum melle craſſius, ſapore dulci. Bilem, cruditatēſq; detrahit, ſextario cū vna aquę hemina dato. Sed qui ſumpſere, torpeſcunt & viribus deſciuntur: quod minime vereri oportet, verū crebrō excitare, ne veterno preſſi ſomnos captent. Fit & oleum è pinguitudine furculorum oleę: optimum vetuſ, craſſum, pingue, non turbidum. Calfacit, priuatimque caliginibus oculorum illinitur: lepras, neruorūque dolores illitum emendat.

Cicinum oleum.

Cap. XXXVIII.

Cicinum oleū hoc modo retinetur: Maturi ricini quales quātitate torrido ſole flaccēſcunt, & vuarū more inſtrati tūtiſper inſolātur, dū veſtiēſ

cortex

Ρύπος γυμναſίων.

Κεφ. λς'.

Καὶ ὁ ἐν τοῖς τῶν γυμναſίων τοῖς τοῖς ῥύποις, καὶ ὁ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν δερματῶν τε καὶ διαχρῆται τὰ δὴ ἀπὸ τῆς φύματι, καὶ πρὸς ὅποια σύματα καὶ περὶ ἐλκῶν περὶ ἀφμόζει.

Περὶ ἐλαιομέλιτος.

Κεφ. λς'.

Ελαίόμελι καὶ παλμυρῶν τῶν ῥιζῶν ἐκ πινος τελέχους, ἐλαίου μέλιος παχύτερον ῥεῖ, γλυκὺ τῇ γεύσει, ὁ δὲ πρὸς πλῆθος κυνάδων β' μζ' κοτύλης μῖας ὕδατος, ἄγει καὶ τὰ κοιλίαν ὥμῶν* καὶ χολῶδες ἐννοῶται ὅτι γίνονται καὶ ἐκλυται οἱ λαμβάνοντες, ὁ δὲ δὲ εὐλαβεῖται, διεγείρει δὲ αὐτὸς μὴ ἐὼν τας κατὰ φύσιν. σκευάζεται δὲ καὶ ἐκ τῶν λίπιδων τῶν θηλῶν ἐλαίου* ἐστὶ δὲ αὐτὸ καὶ λίπιδον καὶ παλαιόν, καὶ παρὰ καὶ λιπαρὸν, οὐ τεθρολῶ μῶν. ὁ δὲ μαίνει δὲ ἰδίως πικρῶν περὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα τῶν κάρων ἐπιχειροῦντων, καὶ λίπιδων καὶ ἀλγῶν καὶ περὶ νεύρα ἐν χειροῦντων ὥφθῃ.

Περὶ κικίνου ἐλαίου.

Κεφ. λβ'.

Κικίνον ἐλαίον σκευάζεται μετὰ τῶν τριῶν ῥιζῶν ὁρίμων χρόνῶν ὅσων ἀν' ὁδὸν, καὶ ἰσχυρὸς εἰς ἥλιον, καὶ ταφρῶσαι ἐπλοπῆδου τριῶν ἡμέρας ἀπὸ περικείμενος φλοῖδες

25

φλοιὸς ἀπαρρηγείς ἐκπέσοι, συνα-
 γαζόν τ' σπέρμα, ἐμβάλε εἰς ὄλμον
 καὶ κόφας ἐπιμυθεύς εἰς λέβητα κα-
 χασιπερωμένον βάλε, ὑδαρ' ἔχρη-
 τα, καὶ ἀνάβρασον ὑποκαίων, ὅταν
 5 ὃ ἀνῶσι τ' ἐν ἀνιόῃς ὑγρότητα πᾶ-
 σαι, ἄρας τ' λέβητα ἀπὸ τοῦ πυ-
 ρὸς, ἀπολαμύνασι τὸ ἐπιπλέον ἔ-
 λαμον καὶ ἀποτίθῃσιν. οἱ δὲ ἀργύ-
 ρησι διὰ τὸ διαλυθῆναι χρύσειον, ἐ-
 τέρας αὐτὸ σκευάζουσιν, καὶ τὸ
 10 χαθάρει εἰς μύλῳ ἀποδιδόντες
 τοῖς κρότωνασι, ἀλήθουσιν ἐπιμα-
 λῶς· εἴτα εἰς σπυρίδας ἐμβάδόν-
 τες τὸ ἀλληλεσμένον, δι' ὀργάνῳ ἐκ-
 θλίβουσιν, ἅει μοι δὲ εἰσὶν οἱ κρό-
 τῶνες, ὅταν ὑπὸ τῶν πεπλεγμένων
 15 αὐλῶν σπαιρίων ἀποτρίβωνται· παῖ-
 ὃ τὸ κίλινον παρὸς ἀχῶρας καὶ ψά-
 ρας καὶ τὰς ἐν ἔδρα φλεγμονὰς,
 πρὸς τ' ὑστέρας μύσεις καὶ διασπο-
 ραί· ἐπὶ δὲ οὐλὰς ἀπορεπείς καὶ ἀ-
 τηγίας, ἐμπλάσας τὰ μύλῳ, ἐμ-
 20 πρεσσοτέρας αὐτὰς ἐκράζει· ἅ-
 ραι δὲ καὶ κατὰ κοιλίαν ὑδακτῶδες
 ποδὲν, ἐκκρίνει δὲ καὶ ἑλμύνθας.

Περὶ Ἀμυγδαλίνου ἔλαιου.

Κεφ. λθ.

Ἀμυγδαλίον ἔλαμον ὃ πινες
 25 μετόπιον καλεῖσιν· σκευάζεται αὖ-
 τως· Ἀμυγδαλίων πικρῶν* χδβ'.
 χαθάρας καὶ ξηράνας, κόφον
 ὑπορωξυλίῳ ἐν ὄλμῳ κοῦφως
 μέγρις μάζα γίνεται, ἐπιχέ-
 ας τὸ ζεστοῦ ὕδατος κατ' ὕλην β'.

κα

cortex fractus decidat. Caro
 colligitur, & coniecta in pi-
 lam diligenter tunditur: po-
 stea in lebetem stanno illito,
 qui aquam habeat, demitti-
 tur, subiectoque igni ferue-
 scunt: & ubi insitum prorsus
 humorem reddiderunt, subla-
 to ab igni vase, innatans o-
 leum concha tollitur, & re-
 conditur. Sed in Ægypto, ubi
 largior increbuit vius, longè
 secus fieri solet. Nam repurga-
 tos ricinos molæ mandant, &
 accuratè molitos per sportu-
 lam torculo exprimunt. Tum
 quidem ematuruerunt ricini,
 cum continentibus orbiculis
 exuuntur. Ad psoras, & vlce-
 ra capitis manantia valet: pro-
 deest fedis inflammationibus,
 vuluis conuersis atque præ-
 clusis: item indecoris cicatrici-
 bus, & aurium doloribus: em-
 plastra efficaciora reddit ad-
 ditum, potu aquâ aluo extra-
 hit, ventris animalia pellit.

Amygdalinū. Cap. XXXIX.

Amygdalinum oleum, quod
 aliqui metopium vocant, hoc
 fit modo: Semodius ex ama-
 ris nucibus repurgatis ficcatif-
 que, in pila ligneo pistillo leni-
 ter tunditur in offas, aquæ quæ
 ferbuerit sextarius adicitur,

c iiij & ubi

DIOSCORIDIS

& ubi dimidia hora humorem
 hauserit, vehementius quàm
 ante tunditur, mox tabellis
 premitur, & quod digitis hæ-
 sit, concha excipitur. Pressis
 nucibus rursus hemina aqua
 inspergitur, & postquam ebi-
 berint: idem opus proficien-
 dum. Singulas heminas red-
 dunt singuli modij. Contra
 vulvarum dolores, strangula-
 tus, conuersiones, & eorundè
 locorū inflammationes, & ef-
 ficax est: vitiis renum, calcu-
 losis, difficili vrina, suspurio-
 sis, lienosisque proficit: dolo-
 res capitis, grauitatem audi-
 tus, sonos incertos, tinnitūque
 discutit: maculas & vitia cus-
 tis tollit è facie, & eam erugat
 cū melle, radice lilij & Cypria
 cera aut rosaceo cerato: & o-
 culorū hebetudines emendat,
 vlcera capitis manātia & fur-
 fures cum vino abstergit.

Balaninum.

Cap. XL.

Simili modo fit Balaninum
 oleum, quod repurgat macu-
 las, lentigines, varos, & cica-
 trices nigras. Aluum soluit, sto-
 macho aduersatur, contra au-
 rium dolorem, sonos, & tinni-
 tus auxilio est, cum anserino
 adipe instillatum.

Sefa-

ἐὰν συμπιῇν ἡμώρειον, ἀφ' ἧς πά-
 λιν βιαιότερον τείξει, εἴτα ἀπο-
 θλίβων πρὸς πλάτα ἐξίπνου, καὶ
 τὸ ἀπὸ τῶν δακτύλων εἰς μύα-
 κα ἀναλίσκων· εἴτι πάλιν εἰς
 τὸ ἀποτεθλιμμένον κοτύλιον ὕ-
 δατος μίαν ἐπιχέας, καὶ συμ-
 πιεῖν ἐύστως, τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ἀ-
 ποθίδωσι δὲ κοτύλιον ἢ τὸ τι-
 τραχόνικον. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰς
 ἐν μήτρᾳ ἀλγηδόνας καὶ πίνκας 10
 ὕστερας, διαστροφὰς τε καὶ φλε-
 γμονὰς τῶν αὐτῶν τόπων· ἐπὶ
 δὲ κεφαλῆς καὶ ὧτων πό-
 νοις, καὶ ἡχρὺς καὶ συριγμοῖς· ὠ-
 φελεῖ δὲ καὶ νεφριτικοῖς, καὶ δι-
 στυειῶντας, καὶ λιθιῶντας, καὶ 15
 ἀσθματικούς, καὶ σπληνικούς·
 αἶρεται δὲ καὶ στίλοις ἐν πρὸς σῶ-
 που, καὶ ἐφ' ἡλεις καὶ ρυτίδας, μέ-
 λιπ μινυῖον καὶ κρίνου ρίζην καὶ
 κυπερινὴν ἢ ροδίνην κηρωτῇ, καὶ ἀμ-
 βλωπίας δὲ ἐστὶν ἀνὰ σκευαστικόν· 20
 σὺν οἴνῳ δὲ ἀχρῶς καὶ αἰτύ-
 ρη σμύχει.

Πεὶ Βελανίνου ἐλάειν.

Κεφ. μ.

Εοικότως δὲ καὶ τὸ βελανίνον
 σκευάζεται· διυάμιν δὲ ἔχει κα-
 θαρπικὴν σπύρον, φακὼν, ἰσίδων, 25
 οὐλῶν μελανίας, κοιλίας καὶ θαρ-
 κτικῆς, ἐστὶ δὲ κακοστῆμα χρόνιον ἀφ' ἡμῶ-
 ρις καὶ ὠταλγίας, καὶ ἡχρὺς, καὶ συ-
 ριγμοῖς, μετὰ χυμίου σέατος
 ἐγχρόμιον.

Ελαίου

Ελασσον σπασμινον. Κεφ. μδ'.
Ομοίως δὲ σκευάζεται τοῖς
πρεσβερεμένοις, τὸ τε σπασμινον
ἐκ τῶ σπασμινου.

Sesaminum. Cap. XLI.
SIMILIS sesaminij ra-
tio.

Caryinū. Cap. XLII.

Fit etiā è nuce iuglāde oleū,
quod caryinū vocant. Eādem
vim habet quam Balaninum.

Hyoscyaminū. Cap. XLIII.

Hyoscyaminum sic fit: Semē
candidum, recens ac siccū tū-
ditur, & calida aspergit aqua,
vt in amygdalino diximus, dē-
que infolatur, siccata, quæ sub
manu sunt, partes cum reliqua
massa permisceantur: hoc autē
fieri oportet dum nigrescat &
grauiter oleat: mox pressū atq;
excolatum reconditur. Ad au-
rium dolores efficax est, pefsis
miscetur, ad emolliendū vtile.

Gnidicū oleū. Ca. XLIIII.

Fit & è grano gnido pur-
gato & tuso. Vis ei aluum sol-
uere potu.

Cnicinū oleū. Cap. XLV.

Non secus cnicinum oleū
temperatur: cui facultas ea-
dē est quæ factō è gnido gra-
no, verum inualidior.

Oleū Raphanicū. Ca. XLVI.

Raphaninum è raphani
semine fieri solet, caterorum
more. Phthiriasis mala valem-
tudine contractas tollit, sca-
britias

Ελασσον καρύνον. Κεφ. μβ'.
Καὶ τὸ καρύνον ἐκ τῷ βασιλικῶν
καρύνων συνπιζέμενον, δύναμιν ἔ-
χει καὶ τῷ αὐτῷ τῷ βαλανίνῳ.
Πρὶ Ιοσσυαμίνῳ ἐλάει. Κεφ. μγ'.
Καὶ τὸ ἰοσσυαμίνον δὲ σκευά-
ζε(ε) ἕτω λαδὼν τὸν λευκὸν καρ-
10 πὸν ξηρὸν πρέσφατον καὶ κόψας,
ὑδατι θερμῷ φύει, ὅς πρεσβερε-
ται ἐπὶ τῷ ἀμυγδαλίνῳ, ἡλιόζων
δὲ τὰ ἑσπέρῃ ξηρανόμενα
αὐτῇ μέτρῃ, τῷ ὅλῳ αὐτὸ μισγέ· καὶ
τὸ αὐτὸ πάλιν ἄρχε(ε) ἂν μελανῶν
15 καὶ δυσώδους ῥήνῃ· εἴτα διηθήσας
καὶ ἐκθλίψας ἀποπίψεσσιν· ποιεῖ δὲ
καὶ πρὸς ὠταλγίας, καὶ πρὸς τὴν
ζῆτυμα μαλακτικὸν ὄν.

Πρὶ Κνιδελαίου. Κεφ. μδ'.

Ομοίως δὲ καὶ τὸ διὰ τῶ κνι-
20 δίου σκευάζε(ε) κόκκῳ λεπιδέν-
τος καὶ κοπέντος, καὶ παρτικῇ δὲ
ἔχει δύναμιν κοιλίας πνιόμενον.

Πρὶ Κνικελαίου. Κεφ. μέ.

Ὡσαύτως καὶ τὸ κνίκικον σκευά-
ζε(ε). δύναμιν ἔχει αὐτὴ τῷ διὰ τῷ
25 κνιδίου κόκκῳ, ἀνέμενη ἢ μάλλον.

Πρὶ Ράφανηλαίου. Κεφ. μς'.

Τὸ ῥαφανίνον σκευάζε(ε) ἐκ τῷ
αὐτῷ σπέρματος ὅς ἐστὶ καὶ τὰ λοι-
πά. τοῖς ἐν νόσῳ ἢ φθειρῶσιν ἀρ-
μύζει, καὶ ταῖς ἀεὶ τὸ πρὸς τὸν
σημῆχει

DIOSCORIDIS

britias cutis in facie emen-
dat. Ad obsonia vtuntur Æ-
gyptij.

Melanthinum oleum.

Cap. XLVII

Melanthinum idem quod ra-
phaninum poteft.

Oleū Sinapicū. Cap. XLVIII.

Tritū sinapis semē, & calida
aqua madefactū, adiecto post
ea oleo exprimit, id ad diutur-
nos dolores efficax est, trāsfert
humores q. in aliqua parte cō-
creuerūt. Mirteū. Cap. XLIX.

Myrtei faciūdi ratio hęc est:
E myrto nigra syluestri, aut fa-
tina, foliorū molissīma quęque
tusa premunt: succo pares om-
phacini olei portiones adiiciūt,
subiectisq; carbonib; iferue-
scūt donec cōcoquant, innatās
oleū deradif. Sed lōgē faciliōr
hęc cōpositio: Tenera folia cō-
tusa coquūt in oleo & aqua, &
qđ inat eximūt. Priuatim alij
deiecta ī oleū folia ī sole mace-
rāt: alij pri^o oleū īspissant mali-
corio, cupressō, cypiro et iūco
odorato. Efficaci^o est amarum
gustu & oleosū, viride, translucens,
& olens myrtū. Astringit
ex indurat, ideō medicamentis
miscetur quę cicatricē obdu-
cunt: prodest vlceribus in ca-
pite manantibus, ambustis igni
&

σκήχει τρυφύταται. χρῶνται δὲ
αὐτῷ οἱ ἐν αἰγυπτῷ τοῖς περὶ σπο-
νίμασι συνέχοντες αὐτό.

Πρὶ Μελανθελαιῖν. Κεφ. μζ'.

Καὶ τὸ μελανθῆνον δὲ τιμὴ ἀν-
τιὸν ἔχει δύναμιν, καὶ σκευασίας 5
τῷ ῥαφανίῳ.

Πρὶ Σινάπελαιῖν. Κεφ. μν.

Τὸ δ' σινάπιον σκευάζεται, λεανθὸ
μῆνυ τριήντης καὶ βρεχόμενον ὕδα-
τι. Συγχεῖται, ἔπειτα μεθυμένον ἐλαίῳ
καὶ συνεκθλιβόμενον ποιεῖ τὸ πρὸς 10
τὰ χροῖα ἀλγύματα μὲν σύγ-
χρισιν. Πρὶ μυρσινελαιῖν. Κε. μθ'.

Μυρσίνιον δὲ σκευάζεται οὕ-
τως· λαβὼν τὰ ἀπαλὰ φύλλα τῆς
μελάνης μυρσίνης ἢ ἀγρίας ἢ ἡ-
μέρου, κόπτε πείζων ἴσον δὲ τῷ 15
χυλῷ, ἐλαίου ὀμφακίνης μίσθον,
χλίαςιν ἐπ' ἀνδράκων, ἕως ἂν
συνεψῇσθ' αἶρον τὸ ἐπιστάμενον.
Συκοπωτέρα δὲ σκευασία, τὰ ἀ-
παλὰ τῶν φύλλων κόψαντα, ἐ-
ψιν μὲθ' ὕδατος, καὶ ἐλαίου, καὶ τὸ 20
ἐπιστάμενον ἀπολῶν, ἰδίως δ' τὰ
φύλλα χυθέντα εἰς ἥλιον, ἐν ἐ-
λαίῳ ἀποβρέχων. ἔνιοι δ' περὶ στυ-
φοισι τὸ ἐλαϊον σιδήοις, κυπαρίσ-
σιν, κυπαρίσιν, ῥήνιν. ἔστι δὲ ἐμπερα-
κτικώτερον τῇ γένουσι περρίζον, καὶ 25
ἐλαϊῶδες, χλωρόν, διαφανὲς ὄζον
μυρσίνης. Δύναμις δὲ αὐτῆς συ-
πτικὴ, σκληρωτικὴ, διὸ καὶ ποιεῖ
μεθυμένον ἀπουλωτικῆς, καὶ
πρὸς πνεύμασι, ἀρχαῖς, πίτυ-

εσ.

ρα, ἐξανθήματα, παρατείματα,
τα, ρογάδες κονδυλώματα ἄρ-
θρα κεχλασμένα· ἰδρώτας ἐ-
λκεῖ, καὶ ὅσα σύφκως ἢ πυκνώ-
σιως ἔχει χρεῖαν.

Περὶ Δαφνελάου.

Κεφ. ν'.

Τὸ δὲ δάφνηνον σκευάζει διὰ
τῶν δαφνίδων, ὅταν ὅσι δρυοπε-
τεῖς, ἐξομύων μὲν ὕδατος· ἐν
τῷ τῷ περικειμένου λέποις, ἀνί-
10 πιν λιπαρίαν πινά, μὲν διακό-
ψαντες χερσὶν εἰς μύακας ἀνα-
λαμβάνουσιν. ἔνιοι δὲ ὀμφάκων
ἐλαιον περὶ ψάμτες, κυπείρω, καὶ
ρίνω καὶ καλάμω καὶ μὲν ταῦτα

δάφνης φύλλα ἀπαλλάττοντες
15 τες, συνέχουσιν. οἱ δὲ, καὶ δα-
φνίδας ἕως ἀν' ἰσχυρὸν ῥήνται τῇ
ὀσμῇ. ἔνιοι δὲ καὶ σύρεκα μίσ-
χοισι καὶ μυρσίνῳ. ἀείρη δὲ
περὶ σκευάσαν ἢ ὀρενὴ καὶ πλα-
τύφυλλος δάφνη, διαφέρει δὲ τῷ

20 δαφνίνα τὸ περὶ σκατον, χλωρὸν
τῇ χροῇ, πικρότατον, δριμύ. Δύ-
ναμιν δὲ ἔχει δερματικὴν, μα-
λακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, κόπων
λυτικὴν. ἀρμόζει καὶ τοῖς περὶ τὰ
νεύρα πάσχει πᾶσι, καὶ ὅταν γί-
25 ας, καὶ καταρροὶς ὀμύοις· ἔστι δὲ
καὶ ναυτιῶδες ποτὲν.

Περὶ Σχινελάου. Κεφ. νδ'.

Τὸ δὲ σχίνον ὁμοίως ἐν
τῷ καρποῦ πεπεῖρεσιν σκευάζειν,
ὡς τὸ δάφνηνον, περὶ σκατον.

ὑγιάνει

& popularū eruptionib⁹. Facit
ad attrita & furfures, sedis ri-
mas, cōdylomata, articulos la-
xatos, corporis sudores cōpe-
fcit, & omnia quæ aftrictionē
inspissationemq; desiderant.

Laurinum.

Cap. L.

Laurinū fit hoc modo: Lau-
ri baccæ cum maturæ sunt, in
aqua coquantur: siquidem ex
obducto cortice quandā pin-
guitudinē reddunt, quæ mani-
bus subacta, cōcha excipitur.

Alij omphacinū prius oleū cy-
piro, iūco odorato, & calamo
inspissant, deinde tenera lauri
folia cōcoquūt. alij etiam bac-
cas, donec oleū odorē cōtra-
xerit. alij styracē & myrtū ad-
dunt, Optima laurus ad id la-
tifolia & montana. Oleū lau-
rinū vtilius quod recēti⁹, quoq;
viridius colore: amarissimū, &
acre. Vis ei excalfactoria, emol-
liens: venarū spiracula aperit.
lasisitudines discutit, omnibus
neruorū vitijs, algoribus, destil-
lationib⁹, auriū dolorib⁹, malis
renum frigore cōtractis, illitū
non aliud iuuantius: attamen
potum nauseam parit.

Lentiscinum. Cap. LI.

Similis lētiscini ratio. Nā ē ma-
turo fructu tēperat, factis prius
spissamētis, vt ī laurino dixim⁹.

Hoc